SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 39, П'ЯТНИЦЯ, 27 ВЕРЕСНЯ 2013 РОКУ 1893 Vol. 120, No. 39, FRIDAY, SEPTEMBER 27, 2013 $1.00

У Випані освятили церкву св. Івана Христителя

Левко Хмельковський

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Освячення і введення в дію нової Української католицької церкви св. Івана Христителя відбулося 20-22 вересня цього року. Ця парафія налічує майже 92 роки, а її старий храм оригінальної архітектури усе ще стоїть поблизу, на 10-ій дорозі.

Але у 1996 році виникла думка збудувати народний дім і нову святиню, здійснення якої розпочав будівельний комітет. Першим було споруджено Український американський культурний центр Ню-Джерзі, який відкрили на початку листопада 2006 року. Настала черга нового храму, архітектом якого був Тарас Добуш, а духовним провідником – парох, митрофорний протопресвітер о. Роман Мірчук.

20 вересня відбулося вмурування наріжного каменя в день пам'яті мучеників-чудотворців князя Михайла Чернігівського (1179-1246) та його боярина Теодора (Федора). Князь Михайло був Великим князем Київським і 1246 року під час візиту до Орди хана Батия був закатований разом з своїм боярином за відмову виконувати язичницькі обряди.

В урочистості брав участь конґресмен Родні Фрелінґгайзен.

Нова церква св. Івана Христителя у Випані, Ню-Джерзі. (Фото: Левко Хмельковський)

21 вересня понад 300 осіб взяли участь у освяченні нового храму. Урочистості очолили Архиєпископ Філядельфійський, Митрополит Української Католицької Церкви у США Стефан Сорока, Єпископ Стемфордський Павло Хомницький та Єпископ-емерит Василь Лостен, з якими співслужило велике число священиків і хор церкви св. Івана Хрестителя.

Архиєреї вклонилися мощам святого священомученика Йосафата та блаженного священомученика Петра Вергуна, які спочивали перед вкладенням в престол нової церкви в тимчасовому приміщенні церкви, де збиралася парафія під час будівництва святині.

Святий священомученик Йосафат (Кунцевич) жив у 1480-1623 роках і був страчений за вірність Українській Католицькій Церкві, а Петро Вергун (1890-1957) народився в Городку біля Львова, був висвячений у священики

(Закінчення на стор. 16)

Євроінтеґраційний Національний круглий стіл активно діє

КИЇВ. – 19 вересня у столиці відбулось спеціяльне експертне засідання Національного круглого столу (НКС) „Порозуміння заради европейського майбутнього" на тему – „Нова Конституція та евроінтеґрація України".

Цим заходом організатори відкрили цикл дискусій, присвячених проблемним питанням зі списку вимог Еврокомісара Штефана Фюле, необхідних для підписання Угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом.

За словами координатора Робочої групи НКС з евроінтеґрації Сергія Бондарчука, немає сумнівів, що Україна потребує нового суспільного договору між владою і суспільством, проте зміни в Основному законі потребують особливої відповідальности. „Представники Евросоюзу постійно звертали увагу української сторони на потребу підходити до змін у Конституції виважено і прозоро, адже Конституційний процес в Україні завжди характеризувався політичними протистояннями та намаганнями використати його відповідно до кулуарних інтересів різних політичних гравців", – сказав С. Бондарчук.

Він також закликав інші ініціятивні групи, які працюють над змінами до Основного закону до діялогу.

„Ми подамо наші пропозиції всім ініціятивним групам, а також закликаємо Леоніда Кравчука та провідників опозиції представити проєкти їхніх команд та знайти новий формат співпраці, який би виконував вимоги ЕС – відкритість та включеність у цей процес всіх сторін", – наголосив С. Бондарчук.

Своє бачення конституційного процесу висловив один з авторів діючої Конституції, професор Києво-Могилянської академії Віктор Мусіяка: „На мою думку, Конституційна Асамблея готує не концепцію змін до Конституції, а проєкт протоколу про наміри її переформувати, при цьому поводячись некоректно з текстом Основного закону. Така зневага є неприпустимою. В кримінальному кодексі є стаття за наругу над Державними символами, у цю статтю також варто включити пункт за наругу над Конституцією", – сказав В. Мусіяка.

Він також докладно проаналізував конституційні ініціятиви влади і дійшов висновку, що ці зміни лише посилять її централізацію.

„Цей проєкт змін може привести країну до плебісцитарної монархії, коли всі повноваження закріплені за однією особою. Президентові не потрібно стільки повноважень, він не зможе їх виконувати", – вважає В. Мусіяка.

Суддя Конституційного суду у відставці, кандидат юридичних наук, доцент Могилянки Микола Савенко поставив під сумнів статус Конституційної Асамблеї: „Асамблея мала бути всенародно обраним органом, а в нас вона є лише органом при президентові, який він може кореґувати за власним бажанням".

На переконання директора Центру політико-правових реформ Ігора Коліушка, „спочатку повинна бути оцінка практики виконання Конституції і помилок в її тексті. Дискусії з цього питання велись, але жодного цілісного документу підписано не було. Ніхто не вірить, що концепцію буде реалізовано, бо не видно бажання влади виконувати цей Основний закон. Значить не буде виконуватись і наступний", – висловив припущення експерт.

У ході обговорення також взяли участь суддя Конституційного Суду у відставці, доктор юридичних наук, завідувач катедри державно-правових наук Києво-Могилянської академії Микола Козюбра, експерт Корпорації стратегічного консалтинґу „Гардаріка" Костянтин Матвієнко, науковий консультант Центру Разумкова Микола Мельник, а також активіст громадської ініціятиви „Збережи старий Київ" Ігор Луценко.

Національний круглий стіл продовжить обговорення теми Конституції, щоб зформувати позицію громадського суспільства в цьому питанні і запропонувати її владі та опозиції.

Прес-служба Національного круглого столу „Порозуміння заради европейського майбутнього"

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович відвідав США

НЮ-ЙОРК. – 23-25 вересня відбувалася візита Президента Віктора Януковича до США для участи у 68-ій сесії Генеральної асамблеї ООН в Ню-Йорку. На ці дні була запланована його зустріч з Президентом Европейського союзу Германом ван Ромпеєм, Головою Еврокомісії Жозе Барозу та президентами Польщі, Словаччини, Естонії, Литви, Болгарії і Хорватії. Плянувалося також підписання угод в енерґетичній сфері. *(Бі-Бі-Сі)*

Відповіли на ультиматум Д. Медведева

КИЇВ. – 24 вересня центральний державний телеканал „Росія" у випуску новин передбачив економічний крах України після підписання угоди про асоціяцію з Европейським союзом. Телеведучий Дмитро Кисельов заявив: „Україна нагадує лайнер, який зірвався у штопор". 23 вересня Прем'єр-міністер Росії Дмитро Медведєв заявив, що в разі укладення угоди з ЕС Україна втратить привілеї у торгівлі з Росією. Директор Департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ України Євген Перебийніс у відповідь сказав: „Україна залишається членом зони вільної торгівлі в рамках Співдружности незалежних держав, і Угода про асоціяцію не може змінити цей статус". *(УНІАН)*

Підручники мовчать про Голодомор

КИЇВ. – Вчителі історії наголошують на проблемі з підручниками для 10-ої кляси. Коли школи мали перейти на 12-річне навчання, передбачалося, що програма історії закінчуватиметься 1921 роком, тому всі підручники видали до цього періоду. Однак, освітню реформу скасували і виявилося, що події від 1921 до 1939 року в підручниках не висвітлили. Діти користуються старими підручниками. Вчителі влаштовують тематичні виховні години, організовують пошукові краєзнавчі роботи, намагаючись краще розкрити учням події 1930-их років. „Через нездійснену освітню реформу з підручників „випали" роки Голодомору", – заявила 24 вересня вчитель Моринського Навчально-виховного комплексу ім. Тараса Шевченка в Моринцях на Черкащині Анна Жукова. *(Радіо „Свобода")*

Пограли у теніс

ЯЛТА. – 22 вересня колишній московський тележурналіст, а тепер телеведучий програми на каналі „Інтер" Євген Кисельов „напросився" грати у теніс до Віктора Януковича, після чого впродовж 15 хвилин розповідав про цю подію у своїй програмі. „Це дуже сильний гравець любительської кляси", – заявив Є. Кисельов. Київська газета „Новий реґіон" назвала Є. Кисельова „придворним журналістом". Зустріч відбулася відразу після конференції в Ялті. *(„Кореспондент", „Новий реґіон")*

Померла співкамерниця Ю. Тимошенко

КИЇВ. – 11 вересня стало відомо про смерть Світлани Макеєвої, колишньої сусідки Юлії Тимошенко у камері слідчого ізолятора, у зв'язку з чим в партії „Батьківщина" розглядають версію отруєння. С. Макеєва раніше працювала керівником управління Київської міської адміністрації. Причиною смерти став рак шлунка. Під час спільного перебування у камері С. Макеєва споживала їжу, приготовлену в ізоляторі, яку могла їсти й Ю. Тимошенко. *(„Кореспондент")*

Суд покарав Ірину Фаріон

ЛЬВІВ. – 24 вересня Шевченківський районний суд Львова частково задовольнив позов народного депутата України Олександра Зубчевського до народного депутата Ірини Фаріон і зобов'язав її виплатити О. Зубчевському 20 тис. грн. за моральну шкоду та 2,000 грн. судових витрат. О. Зубчевський вимагав виплати 100 тис. грн. „На засіданні Комітету з питань науки та освіти Верховної Ради комуніст О. Зубчевський дозволив собі говорити чужоземною – російською мовою", – заявила І. Фаріон. Комуніст повністю проіґнорував її звинувачення і принципово не хотів говорити українською мовою. Після цього І. Фаріон звернулася з проханням надати їй перекладача. *(„Інтерфакс")*

НА ТЕМИ ДНЯ

Інша Ялта

Петро Часто

Від 19 до 22 вересня вересня в Ялті, у тому самому Лівадійському палаці, де в лютому 1945 року Франклін Рузвельт, Вінстон Черчіль і Йосиф Сталін поділили повоєнну Европу на два протилежні світи, відбувалася щорічна, з черги вже десята, зустріч „Ялтинська европейська стратегія". Цю міжнародну конференцію українських і закордонних політиків та підприємців заснував у 2004 році київський олігарх Віктор Пінчук, відомий український меценат і зять колишнього Президента Леоніда Кучми.

Цього разу учасниками і гостями зустрічі були колишній Президент США Бил Клінтон і його дружина, колишній Державний секретар США Гілярі Клінтон, колишній Президент Польщі і спеціяльний післанець від Европейського парляменту Олександер Кваснєвський, колишній Премєр-міністер Великобританії Тоні Блер, чинний Президент Ізраїлю Шимон Перес та інші особистості світового рівня.

Цьогорічна зустріч під гаслом „Україна та світ в епоху змін: чинники успіху" зібрала понад 250 провідних політиків, підприємців та громадських діячів з 24 країн і мала своєю метою окреслити головні виклики, котрі сьогоднішній швидкозмінний час ставить перед усіма без винятку державами, – зокрема їхню конкурентноздатність, енерґетичну безпеку, правову самодостатність і демократизм громадянських суспільств.

Зустріч відкривали Президенти України і Литви Віктор Янукович та Даля Ґрібаускайте, представивши своє бачення розвитку об'єднаної Европи.

Виступ В. Януковича, власне, й дає підстави вважати цьогорічну Ялту іншою. Цитуємо журналіста „Української Правди" Сергія Лещенка, акредитованого на цей форум: „Вперше за всі роки зустрічей в Ялті Янукович наважився говорити без папірця чи без суфлера. Це не було жахливо, а інколи – навіть пристійно. Він говорив без красномовства, але спокійно і нарешті те, що від нього прагнули почути в Ялті вже багато років. Янукович оголосив, що Угода про асоціяцію з Евросоюзом є безальтернативним сценарієм для України".

Такої самої безальтернативности не засвідчив текст виступу Прем'єр-міністра України Миколи Азарова, який представляв – дуже можливо, попередньо погодивши свою позицію з президентом – старе „двовекторне" смикання: мовляв, навіть підписабши Угоду про асоціяцію з ЕС, Україна знайде „консенсус і взаєморозуміння" з Митним союзом.

За цю двозначність відразу вхопився вже досить висміяний в Україні бесталанний радник російського Президента Володимира Путіна Сергій Глазьєв, який негайно витлумачив задкування М. Азарова як „глибоке розчарування рішенням України увійти до европейського енерґетичного співтовариства".

С. Ґлазьєв без жодної арґументації напророкував Україні дефолт і тут же нібито простягнув руку для порятунку, пообіцявши, під скептичні вигуки залі: „Якщо Україна їде до нас у Митний союз, вона одномоментно отримає поліпшення торгівлі майже на 10 млрд. дол. Вона отримає газ в три рази дешевше, ніж зараз, вона отримає нафту без експортних мит, вона отримає вільний доступ на російський ринок продовольчих товарів без санітарно-ветеринарного контролю і вона матиме можливість формувати нашу загальну стратегію розвитку".

(Закінчення на стор. 13)

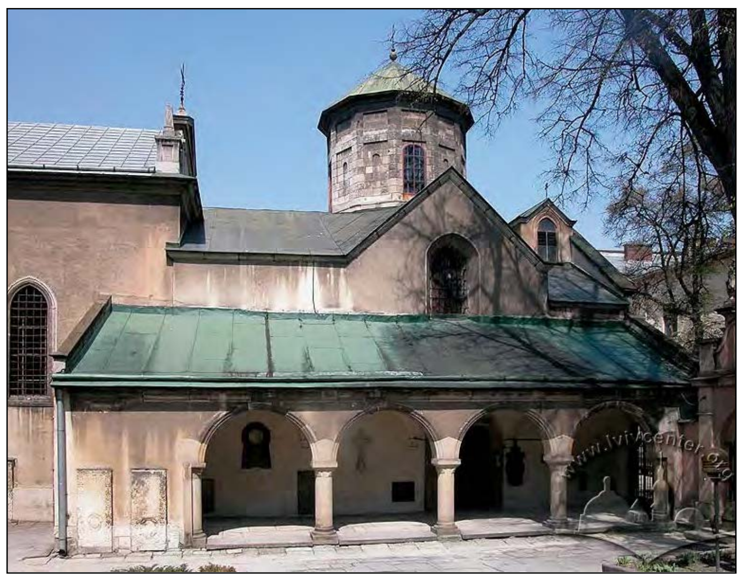
Святкувала вулиця Вірменська

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 13-15 вересня тривало свято вулиці Вірменської, влаштоване з нагоди 650-ліття вірменського катедрального собору Успіння Пресвятої Богородиці. Під час святкування відбулося відкриття відреставрованої Голготи Вірменської церкви.

Три дні львів'ян та гостей міста ознайомлювали з культурою та традиціями Вірменії. У програмі свята відбувся концерт, показ фільму і різноманітні майстер-кляси, до яких активно долучалися присутні. Частували гостей свята різноманітними стравами.

Під час концерту відвідувачів свята розважали чисельні колективи, а також відбувся концерт всесвітньо відомого вірменського музиканта Дживана Ґаспаряна. Усіх охочих також навчали писати вірменською мовою.

Катедральний собор Успіння Пресвятої Богородиці. (Фото: lvivcenter.org)

Писанка збереглася з часів хрещення Русі

Керівник археологічної експедиції Денис Козак з писанкою. (Фото: Євген Цимбалюк)

Євген Цимбалюк

ХРІННИКИ, Рівненська область. – В урочищі Шанків Яр, де вже 21-ий сезон працює експедиція під керівництвом заступника директора Інституту археології Національної Академії Наук України, доктора історичних наук Дениса Козака, знайдено унікальну писанку, вік якої, за попереднім дослідженням, сягає майже 1,000 років.

На теренах України покищо це єдина писанка, виготовлена першими християнами Київської Русі, що збереглася в цілісному стані.

Археологи натрапили на унікальне яйце в давній житловій споруді в X-XI ст. Писанка виготовлена з глини, випечена в печі, оброблена оливою. На ній зображені хвилі, листочки та колоски як ознаки води, життя та хліба.

Це не просто писанка, а брязкальце. У ній вмонтований камінчик, який при струшуванні видає дзвінкі звуки. Така писанка мала магічну силу й виготовлялася як оберіг для дому.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Український „плавильний котел“?

Сергій Стефанко

Дехто з націонал-утопістів радіє з того, що нині в пашпорті відсутня графа „національність“, і говорить про так званий український „плавильний котел національностей“.

Так от, ніколи раніше, і в наш час також, правило „плавильного котла" – тобто асиміляція – в Україні не працювало на користь консолідування української нації. Воно працювало й працює лише на користь проімперських антиукраїнських сил. Саме вони, щоб розвалити державу й розколоти націю, пропонують утопічну тезу про безнаціональне громадянське суспільство.

Громадянське, нібито безнаціональне суспільство, аморфна політична українська нація – усе це дуже гарні слова.

А що ми маємо нині реально? А реально виходить нібито безнаціональне громадянське суспільство й українська політична нація – але чомусь з російським обличчям, з російською мовою й культурою. І в результаті так званого „переплавлювання“ звісно, виходять етнічні росіяни.

Асиміляція – уподібнення – процес, у ході якого етнічна, расова, соціяльна, конфесійна чи інша меншість сприймає цінності, норми поведінки, культуру більшости. Процес етнічної асиміляції найбільш інтенсивно й швидко здійснюється в суспільствах, де відбувається розсіювання чужоземних міґрантів в однорідному суспільстві з міцними й сталими економічними, політичними й культурними зв'язками.

У колоніяльній, уярмленій Україні за минулі століття було проведено штучну асиміляцію населення шляхом цілеспрямованої державної асиміляторської політики, скерованої на руйнацію етносоціяльних систем. Зокрема шляхом колонізації, політичного диктату, економічної експансії, створення штучного культурно-мовного російського домінування, штучних переселень і насильницьких депортацій, міжнаціональних шлюбів, масового винищення українського населення голодом, фізичного знищення українських інтелектуалів, створення наднаціональних квазіспільнот – „радянського народу", „слов'янсько єдности", „русского міра" тощо.

В Україні неукраїнська меншість домінує. У всіх країнах асимілюються еміґранти, у нас навпаки – корінне населення. У всіх країнах асимілюється меншість, у нас навпаки – більшість на користь меншости. У нас, до речі, не можна міґрантів чи їхніх нащадків назвати міґрантами, не можна вказувати їх національне походження, – усіх їх треба називати українцями. Хоч більшість з них не має жодних українських ознак, і головне – навіть не прагне їх набути.

В Україні політична нація лише формується. І за всіма законами цивілізованого суспільства мала б формуватися на засадах українського етносу, навколо ядра, яке має становити корінне населення. Тільки тоді ми будемо мати справді українську Україну.

Постколоніяльна Україна належить до країн, у яких етнічна асиміляція міґрантів і еміґрантів, інтеґрація їх в українське суспільство відбувається найповільніше.

У нас міґранти, представники колишньої панівної нації утворюють замкнені національні, мовні, територіяльні об'єднання, що мають міцні розгалужені зв'язки з етнічною батьківщиною. Це дозволяє тривалий час відособлювати значну частину населення від переважаючої більшости, протиставляти міґрантів і їх нащадків корінному населенню, дестабілізувати політичну й економічну ситуацію, гальмувати розвиток країни, що утворилася на уламках імперії.

А чи проводить постколоніяльна Україна політику розсіювання чужоземних міґрантів хоча б стосовно китайців, в'етнамців, корейців, індусів та інших, котрі нещодавно приїхали на постійне місце проживання в Україну й отримали громадянство? Чи стають вони за духом українцями? Ні. Вони в Україні інтеґруються в російськомовне, російськокультурне суспільство.

До речі, пригадаймо, як 20 років тому у Прибалтиці представники „інтерфронтів" говорили, що проблема національного відродження й мови лежить в економічній площині. Мовляв, дайте людям високий рівень життя, і заможні, ситі міґранти, що опинилися в Латвії чи Естонії, автоматично заговорять місцевими мовами.

Минуло 20 років, але чомусь у країнах Прибалтики, які стали порівняно ситими й заможними, поборники „русского міра" так і не заговорили національними мовами цих країн. Як не заговорили українською й наші „українські" ситі олігархи…

Російський націоналіст Петро Столипін казав: „Народ, який не має національної самосвідомости, стає погноєм, на якому виростають інші нації".

На жаль, українці протягом століть виступали й виступають донорами інших націй та ґенераторами чужих культур.

Отож нині в Україні працює „плавильний котел національностей". Але чи потрібен нам такий „плавильний котел“, у якому в результаті „переплавлювання" виходить незрозуміло хто, тільки аби не українці? (*„Українська правда“*)

Сергій Стефанко – лікар, мешкає в Івано-Франківську.

Пам'ятна дошка Ю. Шевельову відкрита терміново

Цей звіт надіслала до „Свободи" Світлана Олешко від імені громадського комітету з вшанування 105-річчя Юрія Шевельова в Харкові.

3 вересня в Харкові відбулося урочисте відкриття меморіяльної дошки видатному мовознавцеві-славістові, історикові літератури, визначному українському культурному і громадському діячеві Юрієві Шевельову. Подія відбувалась надвечір, у надзвичайному і позаплановому режимі.

Причиною такого ходу подій стали аґресивні дії керівництва Харківської міської ради. З'явилася інформація, що влада напе-

(Закінчення на стор. 15)

Урочисте відкриття меморіяльної дошки Юрієві Шевельову.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Українців вбиває повітря

КИЇВ. – 300 тис. українців щороку вмирають через забруднене повітря, засвідчили результати дослідження Національного управління з аеронавтики та дослідження космічного простору США (NASA). Згідно з мапою забруднень, яку вперше розробило NASA, Україна перебуває серед країн з найбільшим забрудненням навколишнього середовища. „Багатьом підприємствам легше заплатити мізерні кари (до 1,000 грн.), ніж встановлювати очисне обладнання“, – заявила Ольга Мелень-Забрамна, експерт організації „Екологія-право-людина“. Гірша ситуація лише у Китаї, Індії та Японії. *(Бі-Бі-Сі)*

Вершина Андрея Шептицького

ЛЬВІВ. – Альпіністи гірського клюбу „Екстрем“ провели експедицію в горах Кавказу, де 10 серпня на піку Степана Бандери встановили кований хрест роботи львівського скульптора Олега Боньковського. А 11 серпня вони підкорили безіменну вершину висотою 4,380 метрів, яку назвали шпилем Андрея Шептицького. Цю назву їй було надано за погодженням з місцевою владою Грузії. Керував експедицією скелелаз Мар'ян Нищук. Крім нього та його земляка Юрія Курила, участь у ній взяли ще три альпіністи з України, Грузії та Росії. *(Марта Осадца)*

Експерти ЕС приїхали в Україну

КИЇВ. – Експертна місія Евросоюзу відвідувала Україну 25-27 вересня, щоб ознайомитися з виконанням пляну лібералізації візового режиму. Під час візити експертної місії українська сторона надала звіт про свої досягнення у рамках четвертого бльоку „Зовнішні відносини, забезпечення фундаментальних прав і свобод“ зазначеного пляну. В Україні триває позитивна динаміка діяльности Верховної Ради щодо ухвалення евроінтеґраційних законів. *(Міністерство закордонних справ)*

В пам'ять Віденської битви

ЛЬВІВ. – Меморіяльну таблицю, присвячену церковному діячеві Йосифові Шумлянському та 330-річчю Віденської битви, встановлено 14 вересня на мурованій огорожі собору св. Юра. Саме з цього місця загін Й. Шумлянського вирушив на битву. Львівський Єпископ Й. Шумлянський у 1683 році очолив загін з 88 кіннотників, який у складі польської армії звільняв Відень від турецької облоги. Таблиця з'явилася з ініціятиви громадської організації „Спільнота“ та Почесного консульства Австрії у Львові. *(Марта Осадца)*

Миротворці поїдуть до Конґо

КИЇВ. – 24 вересня Президент України Віктор Янукович підписав закони про відрядження українських миротворців до Конґо і участь України в антипіратській операції НАТО „Океанський щит“. Українці матимуть п'ять бойових вертолетів Мі-24 і чотири військово-транспортні вертолети Мі-8, а також до 60 одиниць військової техніки. Від України наразі в Місії ООН на території Конґо бере участь 18-ий вертолітний загін, штатна чисельність якого – 156 осіб. *(„Кореспондент“)*

Китай хоче купити землю

КИЇВ. – Китайська газета „South China Morning Post“ повідомила 23 вересня, що державна корпорація цієї країни „Xinjiang Production and Construction“ купує в Україні майже 3 млн. гектарів землі. Видання пише, що на першому етапі компанія орендує 100 тис. гектарів на 50 років. „Це більше схоже на провокацію“, – зазначив у розмові з Радіо „Свобода“ президент Українського клюбу аґрарного підприємництва Алекс Лісітса. – Три мільйони гектарів – це площа, яку можна порівняти з Київською областю. Навіть обхідними шляхами зібрати таку кількість землі під одного орендатора, хоч би це був і Китай, практично неможливо". Водночас Міністер аґрарної політики і продовольства Микола Присяжнюк повідомив, що Україна збільшить товарообмін сільськогосподарськими товарами з Китаєм на 20-25 відс. *(Радіо „Свобода“)*

АМЕРИКА І СВІТ

Економіка – річ складна

ВАШІНҐТОН. – Генрі Полсон, колишній секретар Департаменту фінансів, який в 2008 році ініціював не популярний в народі порятунок кількох великих фінансових інституцій за державний рахунок, переконаний, що витрачені тоді 700 млрд. дол. врятували країну від абсолютної кризи. Відтоді минуло п'ять років, і великі банки знову приносять прибутки. Ринок цінних паперів виріс на 26 відс. Керівники фінансових установ заробляють ще більше, ніж до фінансової кризи, а тим часом безробіття залишається на високому рівні, а середній прибуток простих американців зменшився. В результаті розрив між надбагатими американцями і звичайними громадянами – найбільший з усіх розвинутх країн світу. Отже, як вважає Г. Полсон, справа не лише у зупиненні фінасової кризи, а в тому, щоб оздоровити баланс між багатими і бідними. А для цього належить знайти перспективний консенсус між економічними концепціями демократів і республіканців у Конґресі. *(„Голос Америки")*

В Женеві досягнуто порозуміння

ЖЕНЕВА. – На спільній американсько-російській прес-конференції 14 вересня, після закінчення переговорів з сирійської проблеми, Державний секретар США Джон Кері і Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров заявили, що Америка і Росія узгодили плян запровадження міжнародної контролі над хемічною зброєю у Сирії. „Ми домовилися, що Сирія протягом одного тижня повина надати повний список цієї зброї", – сказав Дж. Кері. Згідно з пляном, міжнародні інспектори повинні прибути до Сирії не пізніше листопада цього року, а закінчити знищення сирійського хемічного арсеналу сторони хочуть до середини 2014 року. *(„Кореспондент")*

А. Башар іде на поступки

ДАМАСК. – 20 вересня сирійський уряд надіслав до Гааґи, в Організацію з заборони хемічної зброї, усі дані про сирійські хемічні арсенали. Представники цієї організації вже висловили сумнів з приводу того, що одержані дані ледве чи вичерпні. Розвідки різних країн вважають, що Сирія володіє майже тисячею тонн бойових отруйних речовин. Сирія зважилась на відмову від хемічної зброї на тлі кількакратних погроз з боку США почати проти Дамаску збройну операцію – як відповідь на застосування хемічної зброї, від якої 21-22 серпня загинуло майже півтори тисячі сирійських громадян. Після цього уряд Президента Башара Асада заявив, що цей злочин скоїло не його військо, а опозиційні сили, але він готовий відмовитися від своєї хемічної зброї. *(„Кореспондент")*

В ЕС нема ідейного провідника

ЯЛТА. – Колишній директор-розпорядник Міжнародного валютного фонду Домінік Стравс-Кан, виступаючи 20 вересня в дискусії під час Ялтинської зустрічі, присвяченої майбутньому об'єднаної Европи, сказав, що не бачить серед чільних европейських політиків людини, здатної переконати свою країну й інші держави в необхідності поглиблення співробітництва в рамках Европейського союзу. Д. Стравс-Кан вважає, що концепція розширення ЕС заклaдена в самій ідеї загальноевропейського дому. „Европа – це не кордони. Европа – це ідея. І до цієї ідеї багато нових країн можуть приєднатися. Але щоб ця ідея була живою, її треба постійно і активно культивувати", – сказав Д. Стравс-Кан. *(„Голос Америки")*

А. Меркель знов перша

БЕРЛІН. – У парляментських виборах, які відбулися у Німеччині 22 вересня, знов переміг очолюваний Канцлером Анґелою Меркель консервативний бльок Християнсько-демократичного союзу і Християнсько-соціяльного союзу. Коаліція одержала 41.5 відс. голосів. Все ж цього результату не досить для зформування абсолютної більшости в Бундестазі. Тому переможці змушені будуть вступити в коаліцію з іншими політичними силами. Друге місця виборола лівоцентристська Соціял-демократична партія, її підтримали 25.7 відс. виборців. *(„Кореспондент")*

НА ТЕМУ ДНЯ

Між святом і буднями

Аскольд Лозинський

День Незалежности України – це не тільки велике національне свято, не тільки привід для спільної радости усіх українців у світі. Водночас це й спонука до глибшого замислювання над сьогоднішншою політичною, економічною і духовною ситуацією в Україні, над її майбутнім місцем у міжнародній співдружності націй і держав.

Наразі легше говорити саме про завтрашній день України, про її перспективи, бо застановлятися над нинішньою реальністю – значить псувати настрій і собі, і своїм читачам. Бо знов і знов треба було б говорити про клани „реґіоналів", про „сім'ю" і її вперту непідзвітність українському суспільству, про неправедне збагачення жменьки оліхархів і збіднення більшости населення країни. І чи не дає підстав вважати цю владу антинародним режимом навіть один цей факт: син Президента Віктора Януковича – один з українських багатіїв-мільярдерів?

Україна поділена не тільки багатством і бідністю. Набагато гірший поділ – невидимий, внутрішній, духовний. Ті, що вивищилися над народом, не чують святих слів нашого Пророка:

Свою Україну любіть,
Любіть її... во время люте,
В останню тяжкую мінуту,
За неї Господа моліть!

І все ж ніколи в душі української людини не вмре віра і надія:

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде матір,
І будуть люди на землі.

Так буде, тільки це не станеться без великих зусиль кожного з нас.

Перебуваючи недавно в Києві, однієї неділі, під час раннього Богослужіння у Володимирському соборі, прийшло мені на думку відвідати на Байковому цвинтарі дорогі могили наших героїв – Василя Стуса та його побратимів Олекси Тихого і Юрія Литвина, а також помолитися біля могил людей, котрих знав особисто – В'ячеслава Чорновола, його дружини Атени Пашко, Слави Стецько, Генадія Удовенка, Миколи Мащенка...

На головній алеї мене „зустрів" одіозний Володимир Щербицький та інші вислужники перед московським імперським режимом. А по другій стороні – письменник Олесь Гончар, відомий автор прорадянського роману „Прапороносці", але також автор шедевру української дисидентської літератури – роману „Собор". Думками я перейшов від Володимирівського собору до „Собору" О. Гончара.

45 років тому молодий літературознавець, відтак відомий правозахисник і політв'язень Євген Сверстюк написав працю „Собор у риштованні" – про те, з якої причини собори людських душ потребують „ремонту":

„Нині, як ще ніколи в історії, кожен має бути людиною в людстві, щоб кожним нервом відчувати його болі і тривоги. Нині особливо кожен мусить почувати себе органічною часткою великого собору людської цивілізації, всім своїм єством бути пружним каменем у цьому соборі, щоб самовіддано тримати на собі його споруду... Нині кожен, хто це усвідомив, розуміє, що йдеться не про поетизацію вселюдського Собору, а передусім про цілком конкретні втілення його в собі, про вироблення власної індивідуальности як частки власного народу, як надійної опори для культури та духовного життя. І перед кожним — різка альтернатива – бути або сином свого народу, або його лукавим наймитом і мародером".

Ця „різка альтернатива" все ще стоїть і перед нами, людьми які не є вислужниками чужої імперії, але, в більшості, є байдужими спостерігачами і не усвідомлюють виняткового значення державного унезалежнення України.

Всі історичні катаклізми, які пережив український народ, були спричинені відсутністю власної держави. А держава – це найдосконаліша форма захисту нації, це завершення її історичних прагнень, це втілення духовних цінностей нації та ґарантія їх розвитку. Тому кожен новий День Незалежности – це нагода відновити свою обітницю перед рідним народом та перед власною совістю.

Національне відновлення повинно не тільки скріпити особистісну національну орієнтацію, але також служити потребам власного народу. Тому треба бути принциповими щодо всіх наших національних недомагань і слабкостей. Зокрема й особливо маю на увазі нашу чудову рідну мову і потребу її захисту та розвитку. Хоч у соціологічних опитуваннях більшість мешканців України вказують, що українська мова є їх рідна, у щоденному житті розмовляють нею далеко не всі українці. Втім, так воно є і в діяспорі. В Україні навіть світліша ситуація, бо закон про мовну політику, прийнятий у липні 2012 року антиукраїнськими силами у Верховній Раді, має цілком зворотний результат. Сьогодні все більше людей в Україні користуються українською мовою. Це видно навіть по телебаченні, в крамницях, навіть в урядових колах.

Я згідний, що в діяспорі у кожній країні є „діяспорна" мова, але ніде не забороняється розмовляти мовою своїх предків. Наважусь звернути делікатно увагу на інституцію, котра вважається запорукою збереження нашої духовности, включно з народними звичаями і традиціями. Наша Церква – Католицька, Православна, Протестантська – інколи, мабуть, несвідомо, сприяє процесові асиміляції. Божественну Літургію та інші церковні служби все частіше виконуються англійською мовою. Мені здається, що „Господи помилуй" та інші повторні відповіді вірних можна навчитися, за найменшого зусилля, без перекладу.

Наші молодечі організації, на жаль, сьогодні стали пропаґаторами англійської мови. Коли новоприбула дитина з України (навіть з Галичини!) перебуває на наших таборах СУМ чи Пласту, вона за два тижні навчається англійської мови. Коли прибуває мати чи батько тієї дитини, які англійської мови майже зовсім не знають, син чи дочка, під впливом своїх американських ровесників, починає розмовляти з родичами по-англійськи. Тоді вони також стараються, бо так говорять всі інші батьки. А це виглядає просто трагікомічно. Це користування англійською мовою переходить до абсурду, зокрема по електронних зв'язках, коли наші громадські установи уболівають за долю української мови в Україні по-англійськи.

Однією з наших найбільших і найглибших бід є те, що офіційну історію нашого народу завжди писали переможці, тобто наші вороги. Ще гірше, що світ сприймав ці безсоромні вигадки як істину. В нас були свої історики, але їх не цінили ні ми самі, ні можновладці світу. Натомість наші вороги перевели свою версію історії у тотальну пропаґанду, якій і сьогодні не протистоять ефективно українські наукові сили, зокрема й держава, Національна Академія Наук.

А ще більше дивує, що й діяспорні наукові центри чи товариства, підтримувані громадськими грішми, або стоять осторонь, або навіть допомагають, як писав Тарас Шевченко, „матір катувати".

Отож як у минулому, коли тільки світове українство говорило про Голодомор, так і сьогодні діяспора мусить вийти на лінію захисту нашої історичної правди, нашої національної чести і слави. Досить нам бути тільки обережними та обачними – будьмо сміливими! Тут знову доречною буде цитата зі згаданої праці Є. Сверстюка: „Проходимо не героїчну смугу історії, де подвиг робить уже той, хто вихопився з стану пасивного конформізму і йде за голосом сумління. Обережні – найбезвідповідальніші. Вони знають єдину науку – не встромити пальців у колеса. Байдуже чи ті колеса котяться вперед і чи взагалі вони щось тягнуть. Їм здається, що досить утриматися від нечистих справ, і перечекати, доки їх зроблять інші".

Україна сьогодні – це країна парадоксів та екстремальних явищ. І поки прийде крах

(Закінчення на стор. 18)

Дж. МакКейн відповів В. Путінові

КИЇВ. – Сенатор від республіканської партії США Джон МакКейн, відомий своїм критичним наставленням до теперішньої політичної лінії Москви, відповів на статтю Президента Володимира Путіна в газеті „Ню-Йорк Таймс“ публікацією у московській „Pravda.ru“.

У цій своїй відповіді американський політик звинуватив Президента Росії у тиранії і заявив, що росіяни заслуговують на кращого правителя.

„Він (тобто В. Путін – ред.) не піднімає репутацію Росії у світі. Він руйнує її. Він зробив Росію тираном і ворогом пригноблених, їй не довіряють народи, які прагнуть зробити нашу плянету більш безпечною, мирною і процвітаючою“, – написав Дж. МакКейн. На його думку, Президент В. Путін не вірить у ці цінності тому, що він не вірить у своїх громадян.

„Він не вірить, що на волі людська природа може піднятися над своїми слабкостями і побудувати справедливе, мирне і процвітаюче суспільство. Або, як мінімум, він не вірить, що це можуть зробити громадяни Росії. Тому він править, використовуючи ці слабкості, за допомогою корупції, репресій і насильства. Він править для себе, а не для вас“, – підкреслив Дж. МакКейн.

Сенатор також висловив упевненість, що В. Путін і його оточення не поважають гідність людей, карають тих, хто не згоджується з несправедливою владою, і заарештовують опонентів.

„Вони маніпулюють вашими виборами. Вони контролюють ваші засоби масової інформації. Вони переслідують, погрожують, забороняють організації, котрі захищають ваше право на самоврядування. Щоб зберегти свою владу, вони заохочують процвітання корупції у ваших судах і в економіці, тероризують і навіть вбивають журналістів, що намагаються викривати їхню корупційність“, – заявив сенатор.

„Коли я критикую ваш уряд, я роблю це не тому, що налаштований проти Росії. Я роблю це тому, що ви заслуговуєте на такий уряд, який вірив би у вас, поважав вас і був би вам підзвітний. Я сподіваюся побачити той день, коли це станеться“, підсумував Дж. МаКейн свої міркування.

Стаття Дж. МакКейна стала відповіддю на публікацію В. Путіна в „Ню-Йорк Таймс“ від 11 вересня, в якій він виклав позицію Росії щодо сирійського питання, розкритикувавши „спроби силового втручання в різні внутрішні конфлікти“ з боку США. Окрім того, Президент Росії висловив невдоволення тим, що Президент США Барак Обама у своєму зверненні до американців назвав їх „винятковими“.

Сенатор Дж. МакКейн визнав публікацію російського керівника образливою і отримав пропозицію від редактора „Pravda.ru“ опублікувати свій коментар з цього приводу. *(„Дзеркало тижня“)*

Посол ЕС – в Миколаєві

Сергій Горицвіт

МИКОЛАЇВ. – 12 вересня жителі Миколаєва мали можливість спілкуватися і дискутувати з Послом Европейського союзу (ЕС) в Україні Яном Томбінським, який прибув до міста на відкриття нової інформаційної кампанії Представництва ЕС в Україні „Будуймо Европу в Україні“.

Ян Томбінський в Миколаєві.

Під час всеукраїнської інформаційної кампанії ЕС, яка почалася в Миколаєві, найбільш видовищним заходом стало відкриття „Вуличного університету“ і виставки карикатур „Є кращий бік Европи“. Участь у цій акції взяли Я. Томбінський та заступник Посла Швеції в Україні Мортен Енберґ. Головна мета кампанії – пояснити важливість підписання Угоди про асоціяцію між Україною і Евросоюзом, яка сприятиме всебічному розвиткові України як частини европейської спільноти.

Виставку карикатур, влаштовану просто неба, представляла директор Інституту світової політики Олена Гетьманчук. За її словами, з експозицією, яка у наочних образних порівняннях ілюструє рівень життя в Україні та Европі, вже ознайомилися мешканці 13 міст. У Миколаєві програму вуличного університету доповнили ще й вуличною виставою юні артисти театру „Брови“, які в динамічній формі показали глядачам досить строкату палітру взаємин між Україною та ЕС.

Я. Томбінський після зустрічі з керівництвом міста й области, тривалої розмови з студентами Чорноморського державного університету ім. Петра Могили та пересічними миколаївцями на центральній площі взяв участь у семінарі-тренінґу „Висвітлення питань евроінтеґрації у пресі“, на який були запрошені журналісти з усієї України. На його думку, українці мають отримувати якісну, оперативну й достовірну інформацію, щоб мати можливість зформувати власну точку зору з приводу взаємин між Україною та ЕС.

УККА розшукує осіб, що пережили Голодомор

НЮ-ЙОРК. – З метою належного відзначення 80-ої річниці Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні та гідного вшанування пам'яті жертв цієї найбільшої в історії українського народу трагедії Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) виступає організатором та співорганізатором низки заходів, присвячених цій невимовно сумній сторінці української національної історії, усім жертвам, цього непростимого московського злочину, а також тим людям, котрі вижили, щоб розповісти світові про пережите ними лихоліття.

Одним з таких заходів стане міжнародна конференція „Оцінюючи Голодомор“, яка 5-6 листопада відбуватиметься у Прінстонському клюбі в Ню-Йорку. У цій дводенній конференції візьмуть участь провідні вчені з різних країн світу, які займаються вивченням обставин Голодомору.

Під час конференції УККА також хотів би віддати належне людям, котрим пощастило пережити Голодомор, влаштувавши спеціяльну церемонію в їхню честь. Тому УККА звертається до українських громад в США з проханням допомогти розшукати людей, котрі пережили Голодомор і в даний час мешкають у США, і які змогли б взяти участь у конференції, або, якщо це неможливо, надати деякі інформації про особисто пережите, щоб можна було на ці інформації покликатися під час церемонії вшанування.

Якщо ви пережили Голодомор або знаєте інших таких осіб, з ким можна зв'язатися щодо цього майбутнього заходу вшанування, просимо сконтактуватися з Крайовою канцелярією УККА: телефон: 212-228-6840, електронна пошта: ucca@ucca.org.

Український Конґресовий Комітет Америки

АМЕРИКА І СВІТ

Папа звертає увагу на головне

ВАТИКАН. – В інтерв'ю для католицького журналу „Civilta Cattolica“ Папа Франциск сказав, що Католицька Церква повинна менше уваги приділяти таким другорядним питанням, як одностатеві шлюби, аборти і контрацепція, а більше зосереджуватися на прийнятті і розумінні всіх і кожного. Бо якщо Церква не знайде балянсу у своїх правилах, котрі не узгоджуються між собою, і не виявить істинного християнського милосердя, її структура, побудована на моралі, „може розсипатися, як картковий будиночок“. Папа зауважив, що Католицька Церква повинна сприймати саму себе як польовий шпиталь для поранених в бою і лікувати більш глибокі рани – замість того, щоб зосереджувати увагу на „дрібних правилах“. На переконання Папи, представники Церкви мусять вийти за її межі і знайти тих, хто не відвідує Служби Божі, хто втратив віру або байдужий до неї. Папа Франциск також дав до зрозуміння, що жінкам може бути відведена більша роля в Церкві, оскільки „жіночий геній“ конче необхідний при прийнятті важливих рішень всередині Церкви“. *(„Голос Америки“)*

Невиконаний „обов'язок пам'яті“

КИЇВ. – Виступаючи в столичній книгарні „Є“ 20 вересня, відомий французький філософ та політолог Філіп де Лара ствердив, що Росія повинна визнати злочини комунізму. Ф. де Лара сказав, що европейська ідея „обов'язку пам'яті“ базується на тому, що визнання злочинів минулого убезпечує від їхнього повторення. „Безумовно, ця західньоевропейська мораль – „цього більш ніколи не повториться“ – краще виглядає, аніж тотальна амнезія жахів та злочинів комуністичного режиму, яку ми спостерігаємо в Росії. І росіяни багато заплатять за відсутність судового процесу над комунізмом. Прикриття незнання або необізнаности, прикриття брехні спотворюють цю правду. Якою б не була офіційна версія цієї правди, яку в Росії намагаються приховати – весь світ знає про це, і росіяни в один прекрасний день дізнаються те, що насправді відбувалось“, – передбачає філософ. Водночас він вказав, що в Росії є молоді науковці, які зараз працюють над відкриттям історичних документів. „Вони роблять чудову роботу, яка отримує підтримку та відгук в Західній Европі. Вона дасть свої плоди і для Росії також“, – додав Ф. де Лара. *(„Український тиждень“)*

Росія втрачає прихильників у США

ВАШІНҐТОН. – Опитування суспільної думки, проведене компанією „Gallup“ 15-16 вересня, свідчить, що вперше за останні 15 років американці бачать Росію як ворожу або, принаймні, недружню країну. З 1999 року американці розглядали Росію швидше як союзницьку державу, ніж недруга чи ворога. Ще в червні цього року 52 відс. громадян США ставилися до Росії позитивно. Але через три місяці цей показник впав до 44 відс. При цьому 55 відс. почали ставитися до Росії неґативно. Ця зміна думки американців до гіршого сталася після того, як Москва виступила на захист сирійського режиму Башара Асада і після надання Росією політичного притулку для колишнього контрактника Аґентства національної безпеки Едварда Сновдена. *(„Голос Америки“)*

В ім'я миру

НЮ-ЙОРК. – До Міжнародного дня миру, який відзначають 21 вересня, відбувся всесвітній телемаратон „Live Global Moments“, ініційований неурядовою організацією „Peace One Day“. В рамках заходу, який тривав протягом усього того дня, відбулося відеовключення з 14 країн світу. У телемаратоні брали участь відомі артисти і музиканти, зокрема – Ентоні Гопкінс, Лені Кравиц, Наталі Портман, Кейт Вінслет, Кемерон Діяз. Міжнародний день миру заснувала Генеральна асамблея ООН в 1981 році. Дата 21 вересня усталилася як щорічна лише 2001 року. У Міжнародний день миру ООН пропонує всім країнам і народам припинити військові дії і проводити освітні громадські компанії задля пропаґанди миру у світі. *(Радіо „Свобода“)*

Жінки у Верховній Раді

Світовий банк оприлюднив 18 серпня вислід дослідження щодо участи жінок в діяльності парляментів світу. Виявилося, що Україна посідає останнє місце серед пострадянських держав за числом жінок у парляменті. Станом на 19 вересня у Верховній Раді з 443 депутатів було лише 43 жінки – 9 відс. від числа депутатів, хоча загалом в країні жінки становлять 65 відс. виборців. У загальному обліку Україна посіла за числом жінок-парляментаріїв 151-ше місце, значно поступившись Росії (14 відс., 119-те місце) та Білорусі (27 відс., 43-тє місце). За показником присутности жінок у парляменті Україна програє навіть мусульманським країнам.

У світі найбільше жінок обрано до парляментів молодих африканських держав – Руанди, Сенеґалу, Південної Африки, Мозамбіку і Танзанії. До трійки провідних держав у цьому увійшли, крім Руанди, також Андора та Куба. В Европейському союзі провідні місця щодо жінок-парляментаріїв посіли Швеція, Німеччина, Франція. Високий рівень участи жінок в управлінні державами мають Данія, Фінляндія, Норвеґія. За останні роки значно посилилися позиції жінок у парляментах Афганістану, Іраку.

У США Гіларі Клінтон в 2011 році закликала до 2050 року досягти рівности – жінки повинні становити половину політичних і громадських діячів. У 2012 році США посідали 91-ше місце у світі за числом жінок у Палаті Представників (18 відс.), а цього року число жінок-парляментаріїв сягнуло 30 відс., що Світовий банк визнав найвищим показником за усю історію країни.

У Верховній Раді України найбільше жінок представляють Партію Реґіонів (14 осіб), далі йдуть фракції „Батьківщини" (12 депутаток), партій „УДАР" і Комуністичної (по сім осіб), Ірина Фаріон та Ірина Сех представляють „Свободу", Анжеліка Лабунська – поза фракціями. Цей показник відповідає загальному розподілові мандатів між фракціями.

Під час останніх виборів 12 жінок вже були народними депутатами, а чотири працювали як помічниці народних депутатів. Також було обрано дев'ять жінок з кіл підприємців, 17 жінок були службовцями, вчителями, медиками, мали й інші професії. Олександра Кужель – єдина пенсіонерка, інженер-металурґ, координатор руху „Громадянський опір". За віком жінки-парляментарії ще молоді: 14 з них перебувають у віці між 50 і 60 роками, 16 – між 40 і 50 роками, решта 12 – між 30 і 40 роками. Найстарша має 63 роки, наймолодша – 31 рік. За територіями проживання депутаток перевагу здобув Київ – 22 особи, далі йдуть Харків та Симферопіль – по три особи, дві депутатки обрані у Львові, також представлені Донецьк, Севастопіль, Охтирка, Хмельницький, Одеса, Дніпропетровськ, Чернівці, Броди, Калуш, Керч, Чаплинка на Херсонщині – по одній особі і з Київщини – дві депутатки.

Жінки беруть активну участь у законотворчій діяльності Верховної Ради. Громадянська мережа „Опора" продовжує аналізу законотворчої активности народних депутатів Верховної Ради VII скликання в розрізі фракцій та тем, якими найбільше переймались політики. Протягом червня цього року, наприклад, українські парляментарі зареєстрували 408 законопроєктів і постанов, більше чверти з яких стосувалася питань економічного бльоку, грошей та господарства. Серед авторів цих документів були 17 жінок. Коли б Україна обрала до свого парляменту більше жіноцтва, то, може, кажуть оглядачі, у парляменті було б менше бійок і більше звершень у галузі законотворення.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040
E-mail subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Феномен Остапа Вишні

Левко Хмельковський

28 вересня 1956 року в Києві помер відомий письменник-гуморист Павло Губенко (Остап Вишня), який залишив чималу літературну спадщину. Юрій Лавріненко, розповідаючи в книзі „Розстріляне відродження" про Остапа Вишню, цитував Бориса Антоновича-Давиденка який невисоко оцінив у 1920-ті роки творчість гумориста як примітивну і написав: „Недалеке майбутнє несе забуття Остапові Вишні". Так не сталося. Передовсім тому, що стиль гуморесок Остапа Вишні нагадував селянський гумор, багатий на образи і вислови, далекі від літературної клясики.

Гумористом був і старший брат Остапа Вишні – Василь Губенко (Василь Чечвяківський), якого більшовики розстріляли в липні 1937 року. Вони обидва народилися на хуторі Чечва, але шляхи їхні розійшлися. Старший брат пішов до Червоної армії, молодший став петлюрівцем на високій посаді. П. Губенка арештували раніше – у 1933 році. Вирок – 10 років позбавлення волі. Випадок врятував його від страти разом з іншими українськими літераторами. А далі усе змінилося на користь в'язня. Радянське військо вийшло на терени західньої України і зіткнулося зі збройним опором УПА. Москва злякалася, що повстанців може підтримати й решта українців. Треба було терміново підірвати їхній авторитет, виставити на посміховисько перед населенням. До цього надавався Остап Вишня, ще не забутий в народі. Ніби за помахом палички чарівника він перенісся з бараку на півночі Росії до затишного помешкання в Києві і заходився писати цикл гуморесок „Самостійна дірка", опублікованих у 1945-1946 роках.

Для ознайомлення з ситуацією Остап Вишня побував у Львові, куди його доставив, як він пише: „Ли-2 – це конструкторська марка радянського самольота". Гуморист при цьому погрішив проти істини: Лі-2 був модифікацією американського літака „Даґлас" ДС-3, який до СРСР потрапив у 1938 році. Його серійне виробництво очолив інженер Борис Лісунов, тому за його прізвищем літак ПС-84 у 1942 році був названий Лі-2 (по-російськи Ли-2). Коли б Остап Вишня знав, що його везуть літаком американського походження, то не починав би перший фейлетон „Самостійної дірки" вихвалянням „прекрасного літака": „Коли Ли-2 з червоними зорями на крилах накриє своїми могутніми крилами землі „найменшого брата", віками скривдженого, поневоленого, ошуканого, думайте, що старші брати обняли вже „найменшого брата", пригорнули його до себе й прийняли до своєї могутньої родини".

Далі почалося кепкування з українського визвольного руху у двох площинах – УПА і закордонне українство. Вояки УПА зображувалися як жалюгідні „німецькі найманити". Ось як описано загибель одного з них від удару сільського бугая (тільки так, а не в бою міг повстанець померти): „У багні, біля підмету, калюжа з якоїсь такої невиразної слизоти, а в калюжі тризуб з свастикою переплетений плаває". Вояк УПА не міг бути патріотом України: „Виходить, що коли мене в скроні воші кусають і замість волосся на голові – костриця, то я справжній представник української нації!". Остап Вишня навіть державний гимн склав для тих вояків: „Сидить УПА на стерні та й штани латає". Далі йшлося про стерню, яка для безштанька виявилася колючою.

Описав гуморист й злочини „німецько-бандерівських посіпак", які розпинали вчителів, палили селянські хати, нищили жінок і дітей. Він писав про „винищення самим українським народом решток українсько-німецьких бандерівських банд, лютих та хижих вовків з скривавленими щелепами".

Висміяв Остап Вишня спроби націоналістів зберегти незайманими історію та культуру України: „Минуле минуло. В сучасному живемо й працюємо. А думаємо про майбутнє, щасливе. вільне, у вільній сім'ї радянських народів, в Радянському Союзі".

Ряд фейлетонів висміює політичних провідників української еміґрації. Дісталося й звичайним біженцям, які чомсь не хотіли повертатися в СРСР: „Обдурених, заляканих людей запроторили в концентраційні табори по різних окупаційних зонах, де й будують „самостійну українську державу". І коли Радянська влада пропонує оббріханому, затуманеному людові повертатись на Батьківщину, ті посіпаки з піною в пельках істерично галасують: „Не їдьте! Не повертайтесь! Більшовики відразу вас усіх до стінки! А коли не до стінки, то в Сибір, на Сахалін, за Полярне коло!".

Ю. Лавріненко спробував зробити уклін Остапові Вишні, зважаючи на його таборове минуле: „Буржуазні націоналісти" і повстанці подякували гумористові, що він першим у широкій радянській пресі поінформував світ, що УПА ще й досі живе і бореться". Важко припустити, що саме фейлетони Остапа Вишні стали для світу джерелом інформації про УПА. А те, що мільйони його читачів в Україні сприйняли оцінку УПА як бандитської сили, не викликає сумніву. Ще й тепер у ряді реґіонів України неґативно сприймають історію визвольної боротьби.

Так, Остап Вишня був змушений виконувати замовлення більшовиків і паплюжити визвольний рух. Але щоденник Остапа Вишні свідчить, що письменник у своїх поглядах теж недалеко відійшов від замовників. Він писав: „Хмельницький? Ай, мамо моя! Та народ же привів Богдана до того, що він булавою вказав на Москву! Слава Богданові, що він зрозумів волю народу… А скільки єсть дурників, що цього не розуміють".

„А я чесно дивлюсь у вікно, і мені так хороше, що я не націоналіст!". Далі він звертається до поета Олександра Прокоф'єва (російською мовою, бо той української не тямив): „Прийди на мою могилу і заспівай одну російську пісню! Хай прозвучить російська пісня над могилою українського „націоналіста"… Того „націоналіста", який так любив російський народ, його пісню, його слово!".

А щодо українців, то „інтересне явище: пригородні селяни, оті, що до Києва щодня з молоком, з яйцями, з городиною – це все спекулятивний елемент. Неприємна публіка! І як тяжко колгспним керівникам з ними!

(Закінчення на стор. 13)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Мого прадіда розстріляли в Сибіру

Я мешкаю в Україні. До мене звернулись мої односельчани, які мешкають в Казахстані, з такого приводу: в газеті „Свобода" з 28 вересня 1915 року ч. 114 вони знайшли інформацію про свого прадіда, Сафата Оленича.

В газеті було вказано, що він загинув під час Першої світової війни. Насправді він був важко поранений і потрапив в полон до москалів. Після декількох років полону він мешкав в Росії, а в 1938 році був розстріляний органами НКВД „за антирадянську аґітацію". У його родини з Казахстану є копії протоколів про допити в застінках НКВД.

Чи можна зробити уточнення щодо смерти С. Оленича, 1888 року народження, з села Тенетиська Рава-Руського повіту Львівської области?

Володимир Проць,
Рівне

Від редакції. Про Сафата Оленича було сказано у „Виказі убитих, ранених, полонених і пропавших українців у теперішній війні", що він загинув у 89-му полку піхоти. Редакції вдалося уточнити, що С. Оленич після війни проживав на станції Убинська Омської залізниці, де працював стрілочником. Заарештований 14 жовтня 1937 року і звинувачений у антирадянській аґітації. Засуджений Комісією НКВД 28 грудня 1937 року до страти, розстріляний 1 січня 1938 року. Реабілітований 5 березня 1959 року. Про це є запис у „Книзі пам'яті Новосибірської области".

Незабутні дні в Бразилії

28-ий Всесвітній день молоді відбувся 23-28 липня в Ріо-де-Жанейро, Бразилія, з участю Папи Франциска. Понад 3.5 млн. паломників з цілого світу взяло участь у великому святі.

Всесвітній день молоді започаткував в 1984 році Папа Іван-Павло II. 300 тис. молодих людей зібралося на площі св. Петра в Римі, щоб спільно відсвяткувати Рік покути. Тоді Папа вручив молоді дерев'яний хрест, який щоразу здійснює паломництво країною, яка приймає День молоді. В 1985 році Папа знову запросив молодь до Риму, а 20 грудня оприлюднив послання до молоді всього світу, а також встановив Всесвітній день молоді. Кожного року це святкування продовжується в Римі, а кожні два-три роки – однотижневе святкування у певній країні світу. В 1987 році вперше святкування пройшло поза межами Европи в Буенос-Айресі, Арґентина. Українська молодь вперше взяла участь у Всесвітньому дні молоді в 1991 році, після того, як Україна відновила державну незалежність.

Молодіжна група з Дітройту, яку очолив парох церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку о. Даниїл Чайковський, в складі Наталі Бойко, Марії Купини, Уляни Кучерепи, Оксани Мельниченко, Павла Хрущова та Юлі Янушевської, прибула до Сан-Павло 20 липня. Під час перших двох днів ми проживали в сім'ях у містечку Жакарей і ознайомлювалися з парафіяльним життям.

Перша частина святкування відбувалася 19-22 липня – у „Місіонерський тиждень", який кожна група проводила в одній з дієцезій Бразилії. Нас приймали надзвичайно щиро і тепло. Люди в Жакареї дуже віруючі. Ми взяли участь у Літургії в їхній парафіяльній церкві, яка супроводжувалася грою на музичних інструментах та мелодійним співом. Проповідь виголосив о. Даниїл Чайковський португальською та англійською мовами.

Після того було чудове прийняття з надзвичайно різноманітною та смачною їжею, під час якої для нас грали і співали музиканти. Ми знайомилися з традиціями та культурою Бразилії, вивчали танці, співали популярні бразильські пісні, грали в футбол, який є улюбленим спортом бразилійців.

По дорозі до Ріо-де-Жанейро ми відвідали Базиліку Божої Матері Апарисіди, яка, після базиліки св. Петра в Римі, є найбільшою католицькою святинею світу. Щорічно вона приймає майже 10 млн. паломників.

24 липня, під час відвідин Базиліки, Вселенський Архиєрей віддав у руки Пресвятої Богородиці Апарисіди молодих людей на Всесвітній день молоді, прохаючи Діву Марію підтримувати вірних у вірі та надії.

Під час цього незабутнього тижня в Ріо-де-Жанейро ми, молодь з шести континентів світу, розмовляли різними мовами, але нас всіх об'єднувала безмежна любов до Бога. І навіть часом злива не могла перешкодити людям зібратися на побережжі Копакабана, щоб привітати Папу Франциска. Церемонія відкриття була надзвичайно хвилюючою, а кожний день був насичений враженнями і подіями.

Ми побували в Ботанічному саду, відвідали гору Корковадо в національному парку Тіжук. На ній височить 38-метрова статуя Христа-Відкупителя, символ всієї Бразилії, яку було виготовлено в Парижі і встановлено в 1931 році.

Темою Всесвітнього дня молоді були слова Христа: „Ідіть і зробіть учнями всі народи!". Ідучи вулицями Ріо-де-Жанейро і гордо несучи український прапор, ми говорили людям: „Ми є молодь Папи". Це був надзвичайний досвід, що допоміг нам усвідомити, яка велика кількість молоді світу зібралася тут, в Бразилії, з однією спільною метою: укріпити свою віру в Бога і донести Його любов до людства.

Від імені нашої групи хочу висловити вдячність за цю поїздку всім тим, хто долучився до організації та матеріяльної підтримки: отцям чину св. Василія Великого, всій громаді і особливо нашому парохові о. Д. Чайковському, який доклав багато праці і зусиль, щоб ця поїздка відбулася.

Сподіваємося, що ця добра традиція буде мати продовження в наступні роки в нашій громаді, і молодь зможе взяти участь у Всесвітньому дні молоді 2016 року в Кракові, Польща.

Наталія Бойко,
Дітройт

Росія порушує міжнародні угоди

Керівництво Російської Федерації (РФ), намагаючись зірвати підписання Угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом (ЕС), все частіше вдається до порушення норм міжнародного права. Спочатку Росія ініціювала „торгову війну", порушуючи норми Світової організації торгівлі, потім вдалася до шантажу української влади, заявивши вустами речника Володимира Путіна Сергія Глазьєва, що асоціяція України та ЕС унеможливить економічну співпрацю між країнами Співдружности Незалежних Держав та Україною і призведе до посилення контролі за товарами, які йдуть з України до Росії, Білорусі та Казахстану.

Тепер Кремль апелює до ст. 13 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією. Нібито в ній зазначено, що Україна має консультуватися з РФ з приводу участи в тих чи інших міжнародних організаціях.

Насправді Росія маніпулює фактами, адже ст. 13 цієї угоди не передбачає ніяких консультацій щодо інтеґрації РФ чи України з третьою стороною і стосується лише питання узгодження україно-російської співпраці в царині економіки та торговельних взаємин.

Всі ці факти говорять про те, що Кремль і надалі вважає Україну своєю колонією, яка не має права приймати самостійних рішень. Крім того, апелюючи до Договору про дружбу і співробітництво, Росія сама вдається до його систематичних порушень. РФ, виступивши свого часу одним з ґарантів безпеки для України на світовій арені, неодноразово вдавалася до погроз про можливе порушення територіяльної цілісности сусідньої держави. Кремль не дотримується ним же нав'язаних угод щодо порядку перебування Чорноморської фльоти в Севастополі, не виконує положення навіть кабальних Харківських угод щодо зменшення ціни на газ в обмін на продовження терміну оренди українських військово-морських баз російською фльотою.

Росії пора зрозуміти, що СРСР давно не існує, що Україна є незалежною державою, котра має право сама визначати свою внутрішню та зовнішню політику. Втручання у внутрішні справи України – це цинічне порушення норм міжнародного права, до яких Кремль останнього часу апелює.

Ми закликаємо українську владу не піддаватися на шантаж та погрози Москви і діяти в інтересах української держави та її народу, який в більшості своїй обирає шлях на Европу, а не на неоімперський Митний союз. Якщо влада хоче називати себе українською і претендує на статус реформаторів, їй необхідно довести справу з підписанням Угоди про асоціяцію з ЕС до логічного завершення, захистивши національні інтереси України.

Стефан Романів,
голова ОУН(б)
Сідней, Австралія

Хочемо читати „Свободу"

Я працюю оператором телекомпанії „Рось". Фільмуючи цікаві події та місцевости, фотографую їх також для тижневика „Свобода", пишу про побачене і почуте. Працівники телекомпанії зацікавилися газетою „Свобода", яка пише щиру правду про Україну. Проте газету ми дістаємо лише випадково.

Хотілося б, щоб наші закордонні прихильники України допомогли нам і передплатили „Свободу" для тележурналістів на мою адресу: Олександер Костирко, вул. Героїв Сталінграду, буд. 20, кв. 53, Черкаси 18025 Ukraine.

Олександер Костирко,
Черкаси

Огляд листів: привітали „Свободу"

З нагоди 120-річчя тижневика „Свобода" до редакції надійшли привітання від шанувальників і читачів газети. Головний редактор Видавничого дому „ОГО", керівник Школи університетського журналіста **Володимир Голубєв** з Рівного надіслав копію статті Ольги Данилюк „Найстарішій українській газеті – 120 років", вміщеної 15 вересня у інформаційному порталі видавництва. У статті переказано історію газети й зокрема сказано: „Згодом читачами газети стали не тільки американці, а й канадці, бразилійці, арґентинці та австралійці. Тим самим видання перетворюється на один з найавторитетніших україномовних часописів світу і залишається таким до нашого часу".

Марта Осадца зі Львова приготувала цікавий колаж з фотографіями редакторів і побажала „невичерпної енергії та наснаги для подальших творчих звершень ще на довгі роки!".

Надійшли вітання з Кривого Рогу від активістів Товариства **„Просвіта"** – голови міського об'єднання Миколи Коробка і секретаря Олени Маковій, секретаря Криворізького правозахисного товариства Валентини Кривди і редактора газети „Промінь Просвіти" Сергія Зінченка.

Крім святкових вітань, написав статтю „Проблеми сучасної української молоді" **Дмитро Дорофеєв** з Києва – поет, кандидат медичних наук, який виступає проти поширення пропаґанди насильства і жорстокости через комп'ютерні ігри, кінофільми і окремі книги.

Ігор Федик зі Львова надіслав статтю „Серпневий імперіялізм (ще раз про торговельну аґресію)", у якій дослідив причини ускладнень у взаєминах України з Росією.

Любов Василів-Базюк з Торонто надіслала копію статті „Щедрі плоди з осіннього саду", надрукованої у червні в газеті „Духовна нива" у Рівному. Автор статті Віра Кундюк розповіла про презентацію книги Л. Василів-Базюк „Крізь пекло на землі", у якій йдеться про страждання українців в добу комуністичної влади. Ця книга надійшла також до бібліотеки „Свободи".

Відзначили День Незалежности України

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Методій Борецький

24 серпня заходами Громадського комітету з відзначення 22-ої річниці Незалежности України відбулося вшанування цієї дати в Українському освітньо-культурному центрі (УОКЦ), а 25 серпня старанням Українського спортового осередку „Тризуб" – на спортовій площі „Тризубівка" відбувся фестиваль з цієї нагоди.

Мистецьку програму в УОКЦ відкрив Іван Яворський – голова Громадського комітету, далі відбувся апель представників Пласту і Спілки Української Молоді, гимни США та України заспівав Ігор Стасюк, Акт проголошення самостійности України прочитала Анастасія Камінська, молитву провів о. Тарас Науменко – парох Української православної катедри св. Володимира, солістка Галина Бистрова заспівала три пісні.

Святкове слово виголосив д-р Аскольд Лозинський. Актори Українського національного академічного театру оперети Ірина Лапіна і Сергій Павлінов виконали пісню „Чорнобривці" і дует з опери „Сорочинський ярмарок". Бандуристки Галина Боднар і Юлія Ступінь виконали три пісні, після чого спів чоловічий хор „Прометей" (керівник Роман Кучарський, Ірина Зварич – акомпаніямент).

Кінцеву молитву провів о. Володимир Костюк – парох Української католицької церкви св. Архистратига Михаїла. На завершення програми всі присутні заспівали „Боже Великий Єдиний". Вела програму Уляна Мазуркевич.

Під час програми з привітом виступив Ніколас А. Гаймбауґ – представник стейтового конґресмена Пенсильванії Брендана Ф. Бойла.

У Громадському комітеті були І. Яворський, Ігор Кушнір, Наталія Пазуняк, Борис Павлюк, Надія Петрик, Лариса Стеблій, Методій Борецький, д-р Петро Клюк і Петро Гурський.

НЮ-ЙОРК

12 вересня Генеральне консульство України в Ню-Йорку спільно з Постійним представництвом України при ООН та за підтримки Українського Конґресового Комітету Америки провело урочисте прийняття в Українському Інституті Америки з нагоди відзначення 22-ої річниці Незалежности України.

В урочистому заході взяли участь керівники чужоземних дипломатичних місій та консульських установ, розташованих в Ню-Йорку, співробітники ООН, представники дипломатичного корпусу, Державного департаменту США, українського духовенства, офіційних та підприємницьких кіл, неурядових організацій та української громади.

З вітальними промовами до гостей звернулися Постійний представник України при ООН Юрій Сергеєв, Генеральний консул України в Ню-Йорку Ігор Сибіга та президент Українського Конґресового Комітету Америки Тамара Олексій.

(Міністерство закордонних справ)

ЛУЦЬК

Олександер Вівчарик

24 серпня, на День Незалежности України, колишня політв'язень, 88-річна Марія Вівчарик з Сміли на Черкащині взяла участь в громадській акції „Українська вишиванка-2013" і перемогла.

„Чим довше я живу, тим частіше мені сниться рідна хата і село Кривеньке, що на Тернопільщині, згадуються батьки, друзі і побратими, – розповідає М. Вівчарик. – Мабуть, на старість люди повинні повертатися туди, де вони народилися і виросли, до стежок дитинства. Але повертатися мені нема до кого і куди".

29 січня 1941 року, вночі, більшовицькі „визволителі" заарештували найактивніших юнаків села Кривеньке Івана Третяка, Богдана Шмату, Богдана Копія, Дмитра Вороха, Романа Мотику, Зеновія Федькова, Івана Стойка, Степана Остапчука. А вчителя історії і географії Омеляна Бережанського схопили просто по дорозі до школи на очах школярів. Згодом зникла вчителька української мови Надія Макаренко, яку в Кривеньке прислали з Полтавщини.

18 грудня 1945 року НКВД заарештувало М. Вівчарик (у дівоцтві – Ластівка), тож рідне село залишилося для неї лише спогадом далекого дитинства. Десять років вона каралася на каторзі в місті Інта, на півночі Росії. Хворого батька розстріляли німці в лікарні у 1939 році. Дідусь і бабуся пішли з цього світу у роки війни, а мати, не знайшовши єдину доню в тюрмах Чорткова, вирішила, що її вже вбили, збожеволіла з горя і померла 40-річною у Чернівецькій лікарні. Між тим, 20-річну дівчину, котра ще 1944 року стала станичною й за твердість переконань і несхитність духу отримала псевдо „Скеля", карали в підземній катівні Чортківського НКВД. Вона не видала жодного прізвища, хоч били її немилосердно, до втрати свідомости. Тоді відливали водою і починали спочатку.

Після каторги вона мріяла повернутися до рідної хати, але працівники КҐБ сказали їхати до Сміли.

У Луцьку М. Вівчарик одягла 24 вересня вишиванку і пішла до центру міста. „У всіх храмах, а їх в Луцьку чимало, відбулися урочисті богослуження, – розповідає вона. – Відбувся величезний ярмарок виробів декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва, книжковий ярмарок, кобзарське віче, виступи фолкльорних колективів, зустрічі з письменниками, покази патріотичних фільмів, різноманітні змагання, вистави, мистецькі дійства і молодіжний фестиваль „Луцьк европейський". А закінчився насичений день великим святковим концертом „З Україною в серці" і фаєрверком".

У громадській акції „Українська вишиванка-2013" М. Вівчарик перемогла в номінації „Найповажніший учасник акції". Коли присутні на Театральній площі дізналися, що їй пішов 89-ий рік, а до Луцька вона приїхала з Черкащини, її вітали бурхливими оплесками і вигуками „Слава!". Інтерв'ю у неї брали декілька місцевих телеканалів, радіомовлення, газети. На згадку залишився диплом переможця, підписаний луцьким міським головою Миколою Романюком.

Голова Волинської обласної державної адміністрації Борис Клімчук (праворуч) вітає Марію Вівчарик з перемогою.

Парада вишиванок у Луцьку. (Фото: Олександер Вівчарик)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Таборування ОДУМ відбулося в Канаді

Олекса Сергієнко

ЛОНДОН, Онтаріо. – У 1974 році, після 24-ох років існування Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) в Канаді, Товариство одумівських приятелів (ТОП) і провід ОДУМ Канади купили фарму на 110 акрів землі поблизу міста Лондону й назвали її відпочинковою оселею ОДУМ „Україна". На оселі побудували будинки, басейн та інші приміщення, потрібні для таборування.

Цього року на цій оселі уже 45-ий раз відбулося одномісячне таборування молоді ОДУМ. З США на табір привезли батьки дітей з Індіяни, Ню-Йорку, Меріленду, Мишиґену, Ілиною і Фльориди.

Спершу відбувся табір виховників, тоді двотижневий табір дітей віком 8-16 років і на кінець один тиждень гри на бандурі. Більшість дітей всі чотири тижні були на таборі. Комендантом табору був Тарас Ліщина з Оквілу, Канада.

У таборовій команді бунчужними, виховниками та їх заступниками були Максим і Симон Лисики, Зенон і Християн Сірки, Софія й Галина Коновали, Лана Фенканін, Куайтлин, Мат і Еліса Тимошенки, Мат Прихітько, Денис Лінков, Пауліна Чернецька, Мат Фесяк, Мія й Аріяна Елени, Олекса Тищенко, Андрій Москаль та Том Мольнер.

Впродовж таборування одумівці вивчали українське мистецтво, історію, культуру, українські пісні, займалися футболом, волейболем, плаванням в басейні й річкою на човні, танцями, риболовлею.

Останній тиждень був присвячений лекціям гри на бандурі, які провадив (вже не вперше) Юрій Петлюра. Бандуристи поділялися на чотири групи. Початківці навчалися в групі „Полтава", більш обізнані з бандурою – в групах „Чернігів", „Львів" та „Харків".

14 липня всі групи бандуристів виступили з концертом перед своїми батьками, що приїхали забирати своїх дочок та синів додому, та гостями табору. Інструкторами гри на бандурі, окрім Ю. Петлюри, були Борис Остапієнко, Андрій Бірко, Христина Глютковська та Надя Пасєка.

Група „Харків" уже не вперше побувала в таборі бандуристів.

Мистецький табір відбувся на оселі СУМ

Орися Сорока

ЕЛЕНВІЛ, Ню-Йорк. – Мистецький табір відбувся 11-24 серпня на оселі Спілки Української Молоді (СУМу) в Еленвілі. „Метою мистецького табору є всебічний розвиток особистости дитини, – розповів головний виховник табору Віктор Курилик. – Діти змогли відчути духовне багатство традиційних видів українського мистецтва і ознайомитися з сучасними проявами культури".

Вишивання, плетіння з бісеру ґерданів та браслетів, малярство на склі, живопис, малювання писанок, гончарство, ліплення з пластиліну, випалювання на дереві, українські народні, бальні танці, драма, спів, декламування віршів, гра на бандурі та ґітарі – це неповний перелік всього, чого змогли навчитися учасники табору. І це в поєднанні з пригодами, забавами таборового життя серед українського товариства в чарівних Кетскільських горах.

Цього року комендантом табору була Зірка Ковбаснюк, в якій чудово поєдналися творча натура, організаторські здібності, вміння зацікавити і розвеселити дітей. Писарем була Галя Бартків – зразок відповідальности, точности і доброзичливости.

До 100-річчя з дня смерти Лесі Українки В. Курилик звернувся до драми-феєрії „Лісова пісня". Гра на сцені юних акторів Мелясі Агне, Івана Сороки, Соні Микитин, Ксені Качурак, Саші Єжової, Павла Сороки та інших на заключному концерті поєднувалася з показом фільмів,

(Закінчення на стор. 15)

Комендант Зірка Ковбаснюк з таборовиками. (Фото: Євген Сорока)

ПОДОРОЖІ

Українці з трьох держав зустрілися в морі

Олександер Костирко

Минулого літа у плаванні на яхті довкола Европи зустрілися українці з різних держав – Володимир Єрьоменко і Сергій Боханченко – з України, Віктор Луньков – з Німеччини і В'ячеслав Сисенко – з Англії. Це була далеко не перша їхня зустріч. 26 років тому усі троє працювали на Чорнобильській атомній електростанції і вже тоді мріяли про океанську подорож на яхті. Щоправда, В. Єрьоменко плянував залишитися з яхтою на Заході. Після вибуху реактора розійшлися їхні життеві шляхи.

В. Єрьоменкові разом з іншими чорнобильцями надали житло в Черкасах, С. Боханченко залишився в Прип'яті обслуговувати „саркофаг" над ушкодженим реактором, В. Луньков виїхав до Німеччини, а В. Сисенко зробив завидну кар'єру як яхтсмен, двічі обійшов земну кулю під вітрилами і осів в Англії.

В. Єрьоменко здійснив свою мрію про океанську подорож на яхті лише у 73 роки. Він змолоду хотів бути моряком, але за станом здоров'я не був зарахований до військово-морської школи і закінчив Харківський політехнічний інститут за фахом – турбоенерґетика. Дістав призначення у Миколаїв, на Південний турбінний завод, і став членом міського яхт-клюбу, де набув досвід у вітрильному спорті. Потім на Чорнобильській атомній електростанції у 1983 році вводив в дію четвертий реактор. Там же, у місті Прип'яті почав будувати морську яхту.

У Черкасах знову почав будувати морську яхту. У 1989 році купив в селі Боровиці стару хату і біля неї спорудив анґар для будування яхти. І знову сталася катастрофа: усі матеріяли вкрали, анґар спалили.

Минуло 14 років. За цей час В. Єрьоменко став відомим письменником і журналістом. 2011 року озвався з Англії В. Сисенко, який розповів, що в Брістолі можна купити 37-річну яхту „Петікеч", назвав ціну. Таких грошей у В. Єрьоменка не було. Але заради мрії вирішив ризикнути, почав позичати у друзів і знайомих. Неймовірні труднощі постали з оформленням в Україні документів, необхідних для придбання яхти і плавання на ній.

11 листопада 2011 року яхта була куплена. В. Єрьоменко визнав цю дату щасливою – 11.11.11. В угоді записали зменшену ціну – 4,000 фунтів, бо не було грошей на мито в Україні (50 відс. вартости яхти). На київському летовищі Жуляни взяли додаткову плату за багаж. До Брістолю яхтсмен привіз на картці 1,500 евро і 2,000 грн., 200 дол. готівкою. Небагато! Борги сягнули 17 тис. дол.

Приготування яхти вимагало нових витрат і великих зусиль. Працювали утрьох – В. Сисенко, С. Боханченко і В. Єрьоменко. Уже в плаванні до них мав приєднатися Сергій Банько з Канева, мама якого позичила 2,500 дол. Також до Еспанії мав бути з ними 17-річний Нед Ролт, батько якого не узяв за цю послугу плати за перебування яхти на його причалі. Шкіпером став В. Сисенко, за плечима якого усе ж було два плавання на яхті довкола земної кулі.

1 липня 2012 року яхта вийшла у плавання, спершу рікою Ейвон. На березі її проводжала мама Неда. Коли вийшли з ріки в море, з В. Єрьоменком сталася „морська хвороба", яка на дві доби зробила його непрацездатним. Інші мужньо ставали на вахту. Хворий заспокоював себе тим, що навіть леґендарний віце-адмірал Горацьо Нельсон страждав від „морської хвороби". В Атлантиці хворість пройшла і В. Єрьоменко став на вахту з іншими.

Яхтсмен залишив у своєму щоденнику описи природи і побачених міст:

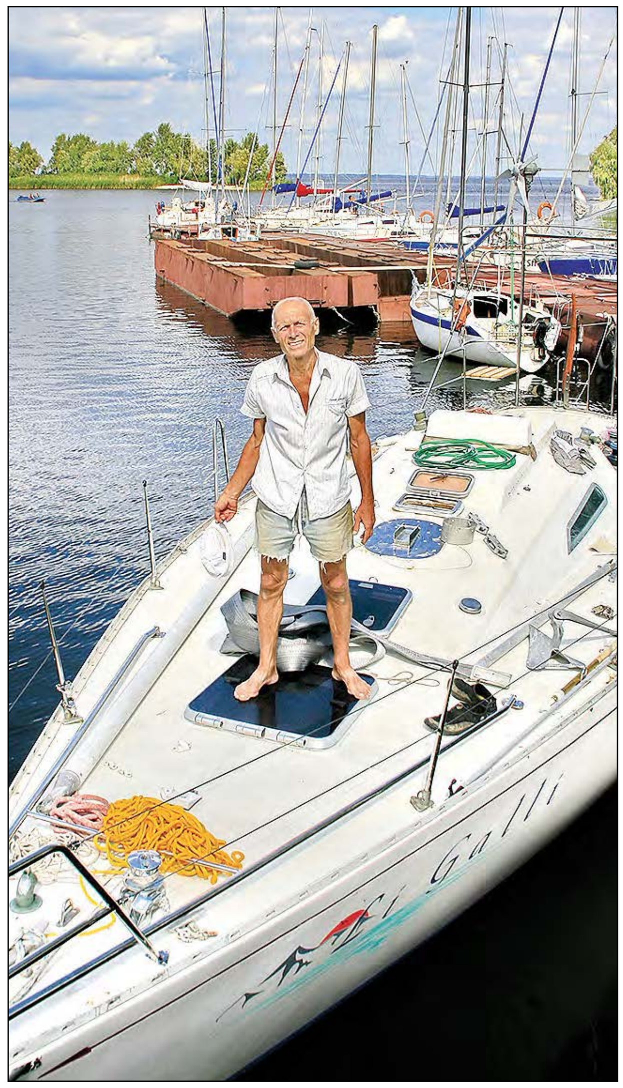
„В океані сонце не сідає за обрій, але урочисто відходить на перепочинок. Вранці ж сходить до шляхетної праці, насолоджуючись своїм черговим народженням, радіє, тривожиться і дивується, оглядаючи свій ще живий світ. Особлива прикмета північної Атлантики – хмари. У них вгадуються постаті дивних жінок і пекельних семиголових звірів – роззявлені пащі, кудлаті гриви, за ними пливуть велетенські панцерники, але раптом сходить над ними у стратосферу хмара-вежа, різнобарвна на різних рівнях".

Яхта йшла в еспанський порт Ля Корунья через підступну штормову Біскайську затоку. 6 липня не стало вітру, дизельний двигун не увімкнувся – сіли батареї. Під'єднали до них сонячну батарею і стали чекати серед океану. Тим часом влаштували свято Нептуна – пили солону воду і просили Нептуна прийняти їх до царства морського бога.

8 липня на обрії побачили землю. Позаду було 600 миль. В порті показали судовий документ, який був лише копією з документу іншого судна, зробленою для місцевої влади на комп'ютері. Але місцевій владі в образі чорнявої еспанки було це байдуже, коли мореплавці вже заплатили 55 евро за дводобовий постій з душем, туалетом і пральнею.

У місті зустріли С. Банька і попрощалися з Недом. Гість з Канева мав з собою 650 евро – замовили обід з вином і рибою за 60 евро для чотирьох. Ще на підході до берега яхтсмен зауважив:

„Сонце схилялось до заходу. Просто перед носом, де мала з'явитися Ля Корунья, постав довгий, ледь нахилений над обрієм ланцюжок вогнів, навіщось засвічених серед дня і сяючих червоними зорями. Я раптом здогадався. Це було сідаюче сонце – його відблиск віддзеркалився у вікнах міста".

Володимир Єрьоменко на своїй яхті в Черкасах. (Фото: Олександер Костирко)

Шкіпер В. Сисенко зажадав скорочення постоїв. До Черкас мала прилетіти з Англії його дружина Сніжана з сином, якого до 1 вересня треба було повернути в англійську школу. Заява засмутила В. Єрьоменка, який мріяв відвідати романтичні острови Фіґерас – батьківщину Сальвадора Далі, і Лі Ґаллі, який він згадував в своєму ще не закінченому романі.

Попереду була Портуґалія – містечко Назаре: „Ми прогулялися набережною, де з одного боку стояли рядком чистенькі білі будівлі – крамнички, кав'ярні і ресторани, а з іншого розкинулася пляжа на півтори милі, вкрита рамами і сітями з сушеною, вяленою і копченою рибою. Вперше я побачив стільки риби! Закривши очі на фінансову скруту, ми посиділи в ресторанчику, яких тут безліч, де за кухню відповідає мама, за барою стоїть дочка, офіціянтом працює син, а тато має ролю контролера. Кожному з нас подали страву з п'яти м'яко засмажених сардин з приправами і картоплею, козячий сир, зелень, овочі. Ми замовили дві пляшки білого вина. Обійшлося по 12 евро на душу".

У дальшому переході ледве уникнули зіткнення з океанським кораблем-контейнеровозом. Вітрила не забезпечували швидкого маневру і яхта перетнула курс велетня у 50 метрах від його носа. А вранці був Кадіс: „Набережна починалася скульптурою голої дівчини з розвиненими формами і написом „Ґадес". Так називали місто римляни. Дальший кінець набережної вінчав бастіон старої фортеці, ніби ніс корабля, спрямований в океан. 600 років тому звідси йшла у плавання „Санта Марія" Христофора Колюмба. Кадіс вважається найдавнішим містом Европи". Це місто заснували фінікійці понад 3,000 років тому.

Наступного дня яхта увійшла в протоку Ґібралтар, заповнену вітрилами любителів віндсерфінгу. „Ґібралтар – англійська територія – база королівської фльоти. На виступі гори стоїть біла мечеть з величним мінаретом і поруч не менш величний маяк", – записав мандрівник. Це був найдавніший у світі маяк – „Вежа Геркулеса".

20 липня була зупинка в курортному містечку дель Есте: „Над затоками, екзотично врізаними у скелястий берег, ховалися серед квітів ресторани, готелі, вілли. В дель Есте ми зайшли за пальним. Літр солярки коштував півтора евро,

(Закінчення на стор. 11)

Яхта в океанському просторі. (Фото: Володимир Єрьоменко)

Українці з трьох...

(Закінчення зі стор. 10)

дорожче, ніж в Ля Коруньї і Кадесі. Ми узяли 100 літрів пального і були готові йти далі, але залога розбіглася, щоб подивитися, як відпочивають багатії".

22 липня прийшли в Картагену, де яхту залишив С. Бproханченко, у якого закінчилася відпустка, а замість нього прилетів Віктор Луньков. В. Єрьоменко пише: „Картагена вразила мене мармуром і блискучою чистотою. Мармур замість асфальту. Ми пішли оглянути місто. Ґрунтовно потоптавши власні віддзеркалення у підлогах мармурових вулиць, сіли на вулиці під золотавим фасадом будинку з кольоровою маркізою – завісою від сонця на бальконах". Саме після Картагени з'ясувалося, що не вдасться відвідати Фіґерас і Лі Ґаллі. До Корсіки йшли Середземним морем три доби.

В порту Боніфачіо зупинилися 28 липня: „У Боніфачіо злиднів не шанують. Але саме містечко на корсіканських скелях безкоштовно дарує свою красу і багатіям, і жебракам. Уже в темряві ми піднялися у фортецю, освітлену лише зорями. Давні бастіони і зоряне небо примирили нас з обставинами. Після повернення, не порушуючи традиції, сіли за столик в одному з численних шинків. Поруч, за стінкою причалу, не ширшою за півтора метри, стояли десятки яхт і коштовних катерів. На палубі кожної посудини, за столиками, насолоджувалися життям члени морського братства".

Наступна зупинка була 21 липня в італійському місті Вібо Валентіє: „Дикий Захід Італії. Юрба авт. Хідники віддані колесам. Паркуються, де завгодно. Їдуть, хто куди хоче. Проте усі приязні. Ми бачили, як переходила дорогу пані з песиком. Песик зупинився, закрутився, бо треба було спіймати блоху. Зупинилися й авта, чекаючи, коли собачка впорається з блохами".

Опівночі „Петікеч" залишила Месінську протоку і вийшла у місячне Йонійське море: „Колір Середземного моря – не бірюзовий і не голубий. Ультрамарин, індиґо. Мабуть, впливає глибина – до чотирьох кілометрів". І далі: „3 липня ми увійшли в Корінтську затоку. Зупинилися в грецькому містечку Ітеа для поповнення припасів. Дивувало запустіння. Стояли три яхти, оброслі водоростями. На суші були крани, але без води. Управитель сказав, що власник порту помер, і тепер усе занепадає. Узяв з нас 30 евро, можливо, за зачинений на іржавий замок будинок. Сергій заліз всередину через вікно. Виявив там душ і туалети, і виліз через вікно, прихопивши водопровід з душу. На вулицях ліхтарі – старовинні латерни. Коли не глянь – п'ють, але п'яних не видно. Усі хідники заставлені столиками. Щоб пройти, треба зійти з хідника. Літні чоловіки сидять в кріслах, балакають".

У Коринті яхту залишив В. Сисенко. Поїхав на летовище в Атенах. Важчими стали вахти – по дві години серед моря на самоті. Бушував шторм, який примусив увійти на ніч до порту Псари: „На суші гуляли весілля. З притопами і прихлопами. І скрізь у підсвіченій ліхтарями темряві сиділи старі і молоді просто неба за столиками скромних кав'ярень. Жодного натяку на вітер. Лише десь згори чулося ревіння урагану".

8 серпня увійшли в порт Мітілена на острові Лесбос, де на моряків чекала неприємність: вони на сім діб перевищили термін виходу з шенґенської зони і тепер могли позбутися віз на чотири роки або заплатити кару по 600 евро кожен. Так не стало грошей. В. Луньков покинув яхту. Залишилися удвох. Для полегшення дальшого плавання в Чорному морі В. Єрьоменко викликав до Туреччини старшого сина. Але прикордонні правила перешкоджали йому йти з батьком на яхті.

Мандрівників зачарував Стамбул: „Бухта Золотий Ріг, Галатська вежа, мости, мечеть Ортакей, фортеця Румелігісар, Св. Софія, Мечеть Сулеймана, Голуба мечеть з шістьма минаретами і ще сотні мінаретів над містом. Не менше вражає і сам Босфор – забудова обох берегів до виходу в Чорне море".

Нарешті з наближенням України, озвалися радіопости прикордонників, розпитуючи: хто, звідки і куди? Ось вже Воронцовський маяк в Одесі. На митниці, як і очікували, були труднощі. Яхту оцінили не у 4,000 фунтів, а за аналогією з іншими – у 37,5 тис. фунтів. Треба було заплатити величезне мито. Мореходи мали 200 грн. і 30 евро. І тоді В. Єрьоменко звернувся до начальника митниці Сергія Кари і розповів йому про свою мізерну пенсію і вимріяну подорож. Допомогло! Мито не тільки зменшили, а й С. Кара позичив 11 тис. грн., щоб його сплатити!

Далі залишалося пройти Дніпром до рідного яхт-клюбу. Складно було у Кременчуцькому водоймищі, де крута хвиля сягає висоти чотирьох метрів. „Останні милі йшли в мареві з водяного пилу і на межі видимости, виловлюючи зелені і червоні вогні судової обстановки", – записав мореплавець.

28 серпня, о 3-ій год. ночі, два мандрівники привели яхту в Черкаси. Відтепер вона має нове ім'я – „Лі Ґаллі" на спомин про острів, який не вдалося відвідати. А може, це ще не остання подорож?

Мореплавці на постої в Картагені (зліва) Віктор Луньков, Сергій Боханченко, В'ячеслав Сисенко, Сергій Банько. (Фото: Володимир Єрьоменко)

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

CHRISTMAS CARD PROJECT

CONTEST FOR CHILDREN

It is the end of August, and here we are planning our Christmas Card Project. A little early, you may think, but this year we have a new idea for the project. The Ukrainian National Association will hold a contest to select young artists to participate in the Christmas Card Project. We wish to inspire young artists to use their creative talents in a meaningful way. This year's Christmas card theme will be "Ukrainian Christmas." Please check details below:

Group 1, children ages 6-12, and Group 2, ages 13-18, are invited to participate in this year's Christmas Card Project. Each child is encouraged to enter the contest by creating one original color artwork to be considered by our judges. The artists should depict their idea of a Ukrainian Christmas. The winning designs will be reproduced and used by the UNA in its annual Christmas Card Project fund-raiser. Over 150,000 cards are mailed each year to members in the community. The proceeds from the sale of these cards will support the renaissance of Soyuzivka, the cultural center of our community. Over the years the community has been very supportive; the funds received from this project were assigned to Soyuzivka, with other donations to the UNA publications Svoboda and The Ukrainian Weekly, and to the Ukrainian National Foundation general fund. The cards will be reproduced in both Svoboda and The Ukrainian Weekly.

To enter the contest, please read the contest rules listed below:

1. The artwork selected will best reflect the theme of the Ukrainian Christmas.

2. The winning designs will be published as Christmas cards; each young artist's name, age, city and state will be printed on the reverse of the card.

3. One original artwork may be entered per artist. Artwork must be no larger than 8.5x11 inches. When printed, the artwork will be reduced to card size.

4. Art pieces must be properly labeled on the reverse side: Name of artist, full address, telephone, e-mail (please attach completed entry form).

5. Artists may use any medium: watercolors, markers, oils, crayons, on white paper. Bold colors reproduce best in the printing process.

6. Entries will not be returned to the artists, they will become the property of the UNA.

7. Artists must be advised that entry into this contest constitutes (1) a waiver of all copyrights artists have for their entries, and (2) permission to republish entries without compensation.

8. Winners will be notified by October 28, 2013.

9. All entries must be received by October 15, 2013. Late entries will not be considered. Send entries to: Ukrainian National Association, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054, Att'n O. Trytjak; for information: oksana.trytjak@verizon.net, tel. 973-292-9800 x 3071. www.UkrainianNationalAssociation.org/ChildrensChristmasCardContest/

10. Judges' decisions will be final.

11. All proceeds are earmarked for educational and cultural programs for children at Soyuzivka.

12. Donations are tax-exempt as permitted by law.

PLEASE PRINT

Name:____________________________________

Address:____________________________________

____

Tel:__________________ **E-mail:**__________________

Date of birth____________**Name of school**________________

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Тетяна Білоконенко – „Людина року" в Ізраїлі

Світлана Глаз

ХАЙФА, Ізраїль. – Картини Тетяни Білоконенко прикрашають державні установи Ізраїлю, приватні колекції, її виставки діяли в різних містах країни від півночі до півдня, їх можна бачити в Українському культурному центрі єврейської держави. З стрункою, завжди з смаком одягненою жінкою, можна годинами говорити про майстерність художників, їх вплив на світогляд людей.

Її життя супроводжується постійним надхненням, яке дозволяє перенести на полотно красу навколишнього світу: від пейзажів рідної Одеси, де вона народилася, завершила навчання в університеті, де намалювала свою першу картину, до перших прогулянок Хайфою, такою схожою на її Одесу, але такою незнайомою, пройнятою наскрізь східніми мотивами, які потім так вправно Т. Білоконенко перенесла у цикл картин „Моя Хайфа". Вона продовжує поповнювати цикл з 1999 року, коли приїхала жити в Ізраїль.

За цей час у Т. Білоконенко було кілька персональних виставок. Вона – член правління Спілки художників Ізраїлю, відомий графік, декоратор, дизайнер, карикатурист. З ініціятиви Т. Білоконенко в Хайфі проходить щорічний міжнародний конкурс карикатуристів.

Тетяна Білоконенко. (Фото: Михайло Глаз)

Ізраїльтяни полюбили її найбільше полотно – 6,000 квадратних метрів, 16 метрів заввишки – для Луна-парку в північній столиці країни. Т. Білоконенко – організатор традиційних виставок українського образотворчого мистецтва та фотовиставок в Ізраїлі. Одна з них – „Стара і юна Одеса" – постійно діюча.

У 2006 році Т. Білоконенко присуджено престижне звання „Людина року" в номінації „Внесок в ізраїльське образотворче мистецтво", а через чотири роки вон стала володаркою першої нагороди єврейського фестивалю „Нобелівський лімуд".

Художниця віддає перевагу портретам, пейзажам старого міста, квітам. Це те, що її надихає, дає наснагу. Старенькі вулички, будинки, цілі квартали Хайфи – це історія країни і, малюючи окремі деталі, які збереглися на фасадах будинків, мисткиня відображає минуле міста, його історію. Квіти – це задоволення, гармонія, їм можна довірити свої мрії, таємниці. Жінка певна, що вони розуміють мову, адже між собою рослини розмовляють.

Нещодавно роботами Т. Білоконенко милувалися гості урочистого прийняття з нагоди Дня Незалежности України в Тель-Авіві та на заключному концерті Третього фестивалю українського народного мистецтва в Реховоті. Байдужих не було.

Тепер Т. Білоконенко готується до великої персональної виставки в Українському культурному центрі країни і повезе свої пейзажі до Одеси, куди її запросив муніципалітет міста.

Презентовано книгу про життя українців в Австралії

Сергій Багряний

КИЇВ. – 12 вересня в Центрі національного відродження відбулася презентація книги-дослідження українського журналіста Олександра Карпенка „Щастя на краю світу". Книга присвячена життю української громади в Австралії протягом 65 років від появи першого поселення українців в цій частині світу. Зараз на континенті налічується 38 тис. осіб українського походження. Значна частина їх них об'єднана в Союзі українських організацій в Австралії (СОУА).

„Книга допомагає зрозуміти, як то було важко обживатися на чужій землі. Але вони витримали. В той час, як будується рідна хата – будується українська громада, українська церква, українська школа. Була добре налагоджена співпраця українців з місцевою владою, українська громада отримувала підтримку з боку уряду. Саме в Австралії свого часу відбулася найбільша маніфестація з приводу річниці Голодомору. Ця книга написана і для України, і для діяспори, щоб дати зрозуміти, як живеться українцям за межами України, зокрема в Австралії", – – сказав голова СОУА, генеральний секретар Світового Конґресу Українців Стефан Романів.

О. Карпенко розповів: „Ця книга – частина мого проєкту „Українці від океану до океану". Перша книга цього проєкту „Українці від моря до моря" вийшла 2010 року. Австралійські українці збудували ряд церков, шкіл, культурних осередків, стали успішними службовцями, політиками", – наголосив О. Карпенко.

Під час презентації було показано документальний фільм відомого режисера Олеся Янчука про відзначення 65-річчя переселення українців до Австралії.

Про умови придбання книги можна дізнатися в автора телефоном: (380-050) 357-5369.

Обкладинка книги Олександра Карпенка.

Феномен Остапа...

(Закінчення зі стор. 6)

Коли вже вони переведуться?".

Коли старого вчителя, що влаштувався сторожем на заводі, виселили з його будки, Остап Вишня звернувся до заступника міністра і сторожа залишили в спокої. „Та зразу ж до мене дзвінки по телефону: „Спасибі, що заступилися за Федосія Івановича!". Ось він їде власним автом „Побєда" (на той час вельми престижним і недоступним), покурюючи цигарки „Казбек" (інші курили дешеві „Бокс" або „Пріму") і думає: „Я їду, і мені дуже гірко, коли путями-шляхами чимчикують подорожні. Чого саме я їду? А вони йдуть?". Відповідь приходить сама по собі: „Хто ж я, зрештою, такий? Я – Остап Вишня. Народ мене знає, народ мене любить".

Не вдалося гумористові збагнути причину того, чому вчитель перебивався у сторожівці, чому селяни несли молоко до столиці й при тому пішки „чимчикували шляхами". Зворушено читав Остап Вишня („сльози не капали, а лилися") виступ російського письменника Костянтина Симонова на Другому з'їзді письменників СРСР: „Партія завжди вказувала нам, що виховувати людей можна правдою і лише правдою". Правда… Тільки вона, правда, була проводирем у моєму житті. Я ніколи не зрадив правді".

Ю. Лавріненко так закінчив нарис про Остапа Вишню: „Уся правда за найсуворішими критиками поразок Остапа Вишні, але вона не пояснить страстей „блазня" і перемоги „усмішника" Розстріляного відродження".

Гарно написано. Проте Остапа Вишню більшовики усе ж не розстріляли…

Інша Ялта

(Закінчення зі стор. 2)

На ці всі золоті гори Україні варто б запитати: „Де ви, такі добрі, раніше були?".

В дискусії, коли знову випливло на поверхню питання про у'язнену Юлію Тимошенко, В. Янукович назвав цифру, яку Україна платить Росії за газ згідно з підписаною Ю. Тимошенко угодою від 2009 року: 529 дол. за кожну тисячу кубометрів. Литовський Президент Д. Ґрібаускайте додала, що Литва платить теж більше, ніж решта Европи, і тому країна подала скаргу на здирницький московський „Ґазпром" до Міжнародного суду. І це саме „де ви раніше були?" запитала Литва, коли Генеральний директор російського газового монополіста Олексій Міллер заднім числом пообіцяв литовцям „значне зниження ціни".

Не даючи дускусії скотитися до обговорення нових московських заманювань, провідник партії „УДАР" Віталій Кличко спробував підбити В. Януковича до крайньої рішучости, спитавши: „Якщо ми не підпишемо угоду про асоціяцію з Европейським союзом, чи Ви готові в цьому випадку піти у відставку?". Але й тут Президент знайшовся з належною відповіддю: мовляв, Україна робить капітальний ремонт своєї „хати", і відповідальність за це лягає також на опозицію.

Цікавим, як свідчить преса, був короткий, проте вельми експресивний виступ турецького міністра з питань взаємодії з Европейським союзом Еґемена Баґіша, який закликав Европу „відкинути забобони і прийняти в Евросоюз Україну і Туреччину".

З реакцій на цьогорічну ялтинську зустріч вирізняється чесною позицією і сміливістю відгук колишнього Віце-прем'єр-міністра Російської Федерації Альфреда Коха: „Наша влада так лякає українців економічною катастрофою при підписанні Договору про асоціяцію з Европою, що стало зовсім ясно, що ніякої катастрофи не буде. Наші, звичайно, зі штанів будуть вистрибувати, щоб її їм влаштувати. І навіть собі на шкоду будуть рвати економічні зв'язки й відгороджуватися митними бар'єрами... Схоже, наші в глибині душі вже зрозуміли: українці йдуть, а нас до Европи не беруть. Нас подарували китайцям. Нашу Татарію-Московію Европою не вважають. Ми дика азіятська деспотія, яка тішиться нами ж вигаданою винятковістю... А ми все ще зазнаємося, лякаємо українців, вирячуємо очі... а нічого вдіяти не можемо. Та на нас і уваги вже ніхто не звертає. Тепер і українці опустять Путіна з гірських висот на землю грішну: „Прощавайте пане Путін! Ми пішли, а ви залишаєтесь тут, в лайні, зі своїм особливим шляхом... Пам'ятаю, прибалтів на початку 1990-их також лякали. Тими ж словами. А вони пішли – і жодного разу не пошкодували".

Чи збережеться ця оптимістична атмосфера до листопадової зустрічі країн „Східного партнерства" у Вільнюсі? Є надія. Хоч перешкодою може бути невирішене питання щодо Ю. Тимошенко.

МИСТЕЦТВО

Співає жіночий вокальний ансамбль „Making waves"

Вікторія Вітренко

КИЇВ. – Ансамбль з незвичною для української публіки назвою „Making waves" („Роблячи хвилі") було створено взимку 2010 року з ініціятиви його учасниць. На той час вони досить довго були співачками Національної академічної хорової капели Національного технічного університету „Київський політехнічний інститут" (художній керівник Руслан Бондар). На чолі молодого аматорського колективу стала Вікторія Вітренко, на той час студентка дириґентсько-хорового факультету Національної музичної академії ім. Петра Чайковського та хормайстер капелі.

Жіночий вокальний ансамбль „Making waves".

Головною метою створення ансамблю було підвищення рівня виконавської майстерности, отримання досвіду виконання акапельної музики, бажання ближче ознайомитися з здобутками композиторів та брати активну участь у музичному житті України.

Дебют ансамблю з твором Франсіса Пуленка „La petite fille sage" з циклу „Petites voix" відбувся у квітні 2010 року у Львівському будинку органної та камерної музики на концерті, присвяченому дружній візиті хорової капели Київської політехніки до Народної хорової капели студентів „Ґаудеамус" Національного університету „Львівська політехніка". В травні ж того року ансамбль взяв участь у фестивалі „Співоче поле" у Києві, а в жовтні посів перше місце в категорії „Вокальні ансамблі" на конкурсі „Art-fiesta" у Харкові.

Протягом 2011 року ансамбль став дипломантом на міжнародному вокально-хоровому конкурсі „Art-premier" у Києві та єдиним лавреатом на I Всеукраїнському відкритому фестивалі-конкурсі хорових колективів вищих технічних шкіл „Співоча феєрія" у Харкові.

Однак, першим великим успіхом колективу можна вважати проведення дебютного сольного концерту в Національному музейному комплексі „Київська фортеця" в травні 2011 року. Після цього були виступи в рамках дружньої візити до університетського хору в Ставанґері та на музичному фестивалі в Крістіянсанді, Норвеґія, виступ на відкритті нового бюра Освітньої американської програми ім. Фулбрайта в Україні, друге місце на престижному II Всеукраїнському вокально-хоровому конкурсі ім. Бориса Лятошинського в Києві, різдвяний концерт в Київському філіялі Музею російського художнього мистецтва.

У червні 2012 року „Making waves" гастролював з концертами в Лондоні, Великобританія, де один з їх концертів в старовинній церкві св. Олафа відбувся до 60-річчя правління Королеви Єлизавети II. Ансамбль також гостинно зустрілив і в Українській католицькій катедрі Скитальчої родини у вигнанні, де після виконання духовної та української народної музики відбулась зустріч з настоятелем церкви Єремієм Кравчим та закордонними українцями в Лондоні. В церкві Всіх Святих Фулема ансамбль супроводжував англійську месу.

Значимим для колективу виявилося знайомство з українським співаком, бандуристом, благодійним діячем Володимиром Луцевим. Його старанням про жіночий вокальний ансамбль „Making waves" з України розповіла українська газета „Свобода" в США.

На батьківщині художнього керівника В. Вітренко в Новоград-Волинський ансамбль завітав на запрошення директора міського Будинку культури Людмили Гамми, де ансамбль виступив в Музеї-садибі родини Косачів на початку серпня 2012 року, а через кілька днів поїхав до Санкт-Петербурґу змагатися за звання найкращого вокального ансамблю Міжнародного вокально-хорового конкурсу „Singing world". Співаючи в найкращих залях, ансамбль довів, що гідний першого місця.

На Міжнародному вокально-хоровому конкурсі та фестивалі в Охріді, Македонія, ансамбль здобув першу нагороду в номінації „Вокальні ансамблі" і диплом за найкраще експресивне виконання. Ансамбль випустив в світ свій перший дебютний диск „Співай задля радости".

Ансамбль почали запрошувати найкращі музичні сцени столиці, зокрема музейний комплекс „Мистецький арсенал" та Мала заля Національної музичної академії України ім. П. Чайковського. Ансамбль можна було почути і побачити в програмі „Фолк-music" Оксани Пекун на Першому націо-

(*Закінчення на стор. 15*)

Відроджено семінар дириґентів

Олеся Талпаш

ЕДМОНТОН, Альберта. – Після 16-літньої перерви 9-18 серпня у залі Інституту св. Івана Українське музичне товариство Альберти (УМТА) на чолі з Любою Бойко-Бел провело колись традиційний серпневий семінар хорових дириґентів. У ньому взяли участь 15 студентів-дириґентів з Онтаріо – Марічка Данкен (Берлінґтон), Лариса Мейсон (Отава); з Манітоби – Марія Панків (Вініпеґ); з Саскачевану – Віра Федущак і Доріяна Головачук (Ріджайна), Станіслав Гаврилів (Саскатун), Калина Карапіта (Джедбурґ); з Британської Колюмбії – Тамара Антонюк (Сурей); з Альберти – Єлисавета Лісова-Андерсон (Сейнт Альберт), Лариса Бумбак (Веґревіл), Джойс Хруник-Рудяк (Шервуд-парк), Кімберлі Кокрен (Сейнт Альберт), Наміша Глусь, Наталя Онищук та Іванна Панчук (Едмонтон).

Семінарський хор складався з 23 хористів-добровольців з Едмонтону, допомагали дириґентам і викладачам піяністи-акомпаніятори Ірина Тарнавська і Галина Лазурко.

Перший семінар хорових дириґентів, організований онтарійською провінційною радою Комітету українців Канади (організатор Олена Глібович), відбувся у 1976 році в Анкастері, Онтаріо. Ініціятором та головним викладачем був св. п. маестро Володимир Колесник. В 1979 році, після трьох семінарів в Онтаріо, УМТА під проводом голови Марії Дитиняк перебрало проведення семінарів, які до 1997 року відбувалися в Едмонтоні.

Викладачами на семінарі були Лаврентій Івашко з Отави, Мстислав Юрченко з Києва, д-р Меланія Гладуневич-Туржон з Едмонтону.

М. Юрченко – дириґент, музиколог, знавець української духовної музики, зараз працює професором катедри хорового дириґування Київського університету ім. Бориса Грінченка і керує студентським хором цього закладу. За час викладання в 1987-2002 роках започаткував перший в Україні спеціяльний курс „Історія української духовної музики", написав і видав два навчальні посібники про духовні твори Максима Березовського і про українську духовну музику 1920-их років. На початку 1980-их років захистив у Ленінґрадській консерваторії наукову дисертацію „Творчість Максима Березовського в контексті української музичної культури XVIII ст.".

Д-р М. Туржон викладала аналізу музичних творів. Вона – адьюнкт-професор музики і дириґент хорів в Едмонтоні (Kings University College), здобула докторат з хорової музики в університеті Ілиной, видала книжку „Composing the Sacred in Soviet and Post-Soviet Russia" (2008) і компакт-диски хорів й ансамблів.

Семінар закінчився іспитом-концертом 18 серпня в Альберта Коледжі. Концертна програма включала твори М. Березовського, Миколи Лисенка, Якова Яциневича, Миколи Леонтовича, Бориса Лятошинського, Георгія Майбороди та інших композиторів.

Фінансову підтримку надали Фундація 1000-ліття Християнства України, Едмонтонський хор „Дніпро", Товариство української спадщини Альберти, Українсько-Канадська фундація ім. Тараса Шевченка, Українсько-Канадське благодійне товариство в Едмонтоні, Інститут св. Івана, Українське Національне Об'єднання.

Учасники семінару дириґентів в Едмонтоні.

Пам’ятна дошка...

(Закінчення зі стор. 3)

редодні відкриття меморіяльної дошки збирається з незрозумілих причин скасувати всі раніше прийняті дозволи на встановлення пам’ятки Ю. Шевельову.

Протягом 3 вересня представники міської ради намагалися шляхом морального тиску на організаторів заходу перешкодити встановленню меморіяльної дошки на будинку, де мешкав Ю. Шевельов. Увечорі до одного з членів громадського комітету з вшанування 105-річчя Ю. Шевельова Костянтина Черемського зателефонувала заступник департаменту культури міської ради Оксана Ков’ярова і запросила його на позачергове засідання комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища.

Як виявилося, головного причиною такого поважного зібрання стало відкликання власних рішень, а також розпорядження міського голови щодо встановлення меморіяльної дошки Ю. Шевельову. На телефони членів громадського комітету почали надходити дзвінки невідомих осіб з погрозами зруйнування пам’ятки у разі її встановлення.

Щоб запобігти діям керівництва міста, а також провокації деструктивних елементів, представники громадського комітету вирішили провести урочисте відкриття меморіяльної дошки невідкладно, до призначеного раніше терміну. Оперативно зібравши представників громадських організацій, органів обласної і муніципальної влади, творчої інтеліґенції, громадський комітет силою наданих йому повновважень і юридичних прав урочисто відкрив меморіяльну дошку. З промовами виступили представники громадських організацій Ігор Муромцев, Вікторія Склярова, К. Черемський, Валентина Овод, депутат обласної ради Іван Варченко, депутат міської ради Олег Яцина, відомий харківський поет Сергій Жадан та інші. До меморіяльної дошки були покладені квіти.

Зважаючи на реальні загрози було вирішено організувати цілодобове чергування біля пам’ятки.

Виготовлення та встановлення меморіяльної дошки було здійснене на благодійні внески жителів Харкова, інших міст України, а також української діяспори.

Від редакції. Радіо „Свобода“ 5 вересня повідомило, що топонімічна комісія Харківської міської ради ухвалила рішення про з’ясування обставин діяльности Ю. Шевельова у роки нацистської окупації. Комісія має звернутися до Служби безпеки України та міжнародних інстанцій для з’ясування припущення про співпрацю Ю. Шевельова з нацистами у 1941-1943 роках. Вчений друкував мовознавчі матеріяли в газеті „Нова Україна“. Тепер дошку можуть демонтувати лише за рішенням суду. В інший спосіб зробити це буде важко, бо біля дошки цілодобово чергують добровольці.

Мистецький табір...

(Закінчення зі стор. 9)

змонтованих з відеофільмів та світлин.

У досвідченої майстрині Стефанії Шкафаровської діти вчилися вишивати і робити ґердани. Я була приємно вражена подарунками синів 8 і 10 років, одягнула ґердан і браслет на роботу і з гордістю показувала своїм співробітникам.

„Мамо, коли ми підемо на танці до пана Андрія?“ – це запитання мого молодшого сина було для мене несподіваним. Відповіла, що заняття в школі українського народного танцю „Іскра“ (Випані, Ню-Джерзі), де Андрій Цибик є довголітнім хореографом і постановником. почнуться для нових учнів в жовтні. У таборі за два тижні А. Цибик поставив танці, маючи на початку табору дітей з нульовим досвідом танцю. Танець „Гопак“ став кульмінацією концерту невипадково – він пасував до табору з назвою „Нащадки козацької слави“.

Приємною несподіванкою стала участь в концерті майстрів бойового гопака, які завітали на оселю цього літа з Рівного, провели майстер-кляси бойового гопака на таборовій площі і в місцевій річці.

Маляр і гончар Іван Братко розпочав свої заняття в Музеї трипільської культури на оселі „Оріяна“. Він увів таборовиків у світ давніх традицій ліплення. За три дні занять діти навчилися від нього техніки рисунку, акварельного живопису, ліплення з глини. Нашу сімейну колекцію поповнили малюнки на склі і писанки, які діти створили під час табору (вчителі – Дана і Галя Бартків).

Спів, гра на бандурі й ґітарі були улюбленими заняттями учасників табору. Діяна Василик продовжила традицію своїх попередників Насті Антонів, Оксани Телепко, Андрія Стасева і зуміла підібрати бадьорі українські пісні, які з задоволенням співали діти й після табору. Співак Метрополітен-опери Стефан Шкафаровський дав майстер-клясу співу, познайомив з таємницями оперного мистецтва.

Українські традиції живуть далеко за межами України, серед дітей, які народжені в Америці, але любов до України, її культурних надбань їм передали їхні батьки.

Співає жіночий...

(Закінчення зі стор. 14)

нальному телеканалі України.

Одним з своїх духовних обов’язків ансамбль вважає благодійну діяльність. У травні цього року ансамбль організував в церкві св. Василя концерт духовної православної музики на підтримку хворого на рак дворічного хлопчика Олександра Сукенникова з Обухова на Київщині. Вдалось зібрати майже 7,000 грн. для проведення операції, що успішно відбулася 26 червня.

Художній керівник ансамблю В. Вітренко з квітня навчається в Штутґартській музичній академії, Німеччина. Її електронна адреса: viktoriia.vitrenko@gmail.com. Хормайстром стала аспірантка Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, хормайстер дитячого хору „Вогник“ Палацу дітей та юнацтва Києва Катерина Капішон.

Колектив плідно співпрацює з київським композитором Віктором Гончаренком, твори якого полюбили слухачі Великобританії, Росії, України та Македонії. Учасниці ансамблю з радістю піднімають та несуть національний прапор в країнах, де вони співають, вірячи в свою перемогу, маючи надію „долинути піснею“ до людей, які змогли б фінансово підтримати молоде покоління.

У Випані освятили...

(Закінчення зі стор. 1)

Парох о. Роман Мірчук зустрічає гостей.

Митрополитом Андреєм Шептицьким у 1927 році, служив Апостольським візитатором для українців в Німеччині, а в 1945 році був арештований органами НКВД у Львові і засуджений до восьми років таборів Сибіру, де пробув 10 років. Опісля його залишили на поселенні у східньому Сибіру, де він й помер. У 2004 році його мощі були привезені в Україну, і Папа Іван-Павло II проголосив його блаженним священомучеником за віру.

У святковій події взяли участь численні представники українських громадських організацій та фінансових установ, посадник міста Гановера Рон Франчіолі, член міської ради Джон Ферамоска, представники осередку в сусідньому місті Моріс-Плейнсі християнського братства „Лицарі Колюмба" – командор Майкл Рікарді, навіґатор Пітер Валентович, Ніл Бакстер, Джо Гейґер, Волтер Тучеті, о. Шон МекДонел.

Усі вишикувалися в колону хресного ходу і вирушили до нової церкви. У поході йшли архиєреї, священики, жезлоносець і мироносець, гості, діти в українських шатах, молодь Пласту і СУМ. Парафіяни йшли з святими образами та корогвами, а четверо дужих юнаків несли кивот.

Четверо юнаків несли кивот. (Фото: Левко Хмельковський)

Процесія під спів хору і мелодійний дзвін тричі обійшла церкву, яку напередодні увінчали бані. При цьому будівлю було окроплено свяченою водою. При вході до церкви Владика Сорока проголосив: „Відчиняйтеся, двері вічні, і ввійде Цар слави!" та промовив молитву.

Чин освячення престолу відбувався за царськими вратами, але на стіні були встановлені два великих екрани, тож усі присутні могли докладно бачити увесь процес священодійства.

Під час свята (зліва): посадник міста Гановера Рон Франчіолі, Владика Стефан Сорока, радний Джон Ферамоска.

Спершу було встановлено і освячено сам престіл. Владика, стоячи навколішки, виголосив молитву. Владики обмили престіл водою, окропили вином та рожевою водою, поклали в отвір серед престолу святі мощі, а на кутах – ікони чотирьох євангелистів, вкрили престіл, окропили свяченою водою стіни всередині храму. Владика Стефан Сорока запалив свічу, після чого виголосив проповідь.

Фундаційну грамоту зачитали українською та англійською мовами о. Тарас Лончина і о. Йосип Шупа. Грамота проголошувала нинішньому і майбутнім поколінням збудування і освячення церкви св. Івана Христителя у Випані.

З промовою виступив о. Мірчук, який розповів про значення Української Католицької Церкви у житті закордонного українства, зупинився на історії парафії та її нової церкви, подякував усім, причетним до будови Культурного центру та нового храму.

22 вересня, у день пам'яті священомученика Фоми та святого пророка Йони, в новій церкві відбулася перша Служба Божа.

У дні святкувань гості брали участь у двох бенкетах і гостині в головній залі Культурного центру.

Фоторепортаж зі свята буде вміщено у наступному числі.

З глибоким сумом повідомляємо
про смерть нашої дорогої та
незабутньої Мами та Бабуні

св. п.

Світлани Грибінської

яка відійшла у вічність після довгої та тяжкої недуги 15 вересня 2013 року в Торонто, на 86-му році життя.

Світлана народилася 19-го вересня 1926 р. в місті Біла Церква, Київської области. Під час Другої світової війни опинилася на чужині в Австрії, а після закінчення війни – в Регенсбурзі, Німеччина, де скінчила середню освіту. В 1948 р. еміґрувала до Канади. В Раєрсон Політехнічнім Інституті в Торонто закінчила бібліотечні курси. Працювала довгі роки катальоґуючи книжки, друковані слов'янськими мовами.

Світлана була знаною письменницею в українській діяспорі та Україні під псевдонімом Світлана Кузьменко. Писала ліричну поезію, короткі оповідання, дитячі твори та переклади, які виходили в багатьох книжках, журналах та газетах. В 1950 році одружилася з письменником Борисом Грибінським (помер у 1979 р.), який писав ліричну поезію під псевдонімом Борис Олександрів та гумористичні оповідання під псевдонімом Свирид Ломачка. Після виходу на пенсію Світлана дуже любила проводити літні місяці в колі родини з дітьми та внуками на своєму котеджі на Джорджіян Бей, поблизу Гоні Гарбор, поряд котеджу свого рідного брата Вадима Вакуловського (помер у 2006 р.) та його родини.

У глибокому смутку та з великою любов'ю залишаються:

сини - Борис з дружиною Анжелою та сином Адріяном
- Олександер з дружиною Дебі та синами Данилком, Матвійком та Вілліямом
братова - Рая Вакуловська з дітьми Лесею, Лідою та Володимиром з їхніми родинами
кузини, родина та друзі в Північній Америці та Україні.

Вічна Їй Пам'ять!

Між святом...

(Закінчення зі стор. 4)

несправедливій владі, треба шукати інших форм допомоги народові, зокрема українцям у різних країнах світу.

Ось знаємо, що сьогодні українська людина в Росії не має нагоди проявити, а тим більше поглибити свої національні почуття. За відзначення Голодомору в Росії карають, ліквідовано дві українські центральні репрезентації у Росії. Міністер закордонних справ України не захистив своїх національних братів, навпаки – звинуватив їх у порушенні процесуальних норм. Це не окремий випадок. Роками в Росії немає українських шкіл, немає українських церков.

Ви скажете: при чому тут українці США? А при тому, що й від вас залежить вплив на державу та її міжнародну політику. Правда, цей арсенал можливостей довший час іржавів, бо лише в останніх днях Америка почала розуміти, хто такий новітній цар Москви Володимир Путін. Але завжди існували й існують різні інституції в США котрі доступні для наших звернень і, отже, нашого впливу.

Ще дуже важлива річ: треба допомагати у захисті Української держави. Пам'ятаймо, що це не держава В. Януковича чи Дмитра Табачника. Це держава усіх українців, яку тільки наразі захопили „злії люди". Тому нам треба постійно заопікувватися цією державою. Між найповажнішими стратегічними потребами України – це інтеґрація в Европу. Процес зрушився з місця. Західній світ бажає бачити Україну европейською державою, навіть Німеччина та Франція. Тому важливим є просувати в Україні европейські стандарти у розбудові демократії, громадянського суспільства, викорінення корупції, що напевно займе багато часу.

Одначе, не все европейське корисне – не потрібно впроваджувати в Україні европейський соціялізм, тобто безперспективні соціяльні програми, бо вони виховують ліниве суспільство, яке від держави, а не від себе вимагає економічних благ.

Росія поводиться надзвичайно аґресивно щодо уже вельми ймовірної угоди України з Европейським союзом у листопаді. Тому звертаймо нашу енергію головно проти Москви, а водночас даваймо відчути сучасній владі в Україні нашу проевропейську підтримку, не забуваючи рівночасно далі ставити вимоги щодо національних та демократичних питань, захищаючи нашу мову і культуру, наші Церкви, та представників опозиції, котрі сьогодні є політичними в'язнями у власній державі.

Наш національний собор, тобто Держава, споруджено довгими роками боротьби. Залишилось наповнити його нашими національними цінностями. Наш храм зветься Українська Самостійна Соборна Держава. Вона має бути багатою для всіх, для всіх без винятку справедливою, моральною, керованою народом та верховенством права, ласкавою для всіх національностей, які живуть на її території. Слава Україні – такому соборові!

Ню-Йорк

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 30 вересня 2012 року відійшла у вічність наша найдорожча і ніколи незабутня Донька, Сестра і Тета

св. п. д-р ЛАРИСА ПЕВНА

Похорон відбувся 6 жовтня 2012 року на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У нашім великім горю зазнали ми багато виявів правдивого співчуття та моральної підтримки і розради від родини, приятелів, та знайомих, тому цією дорогою хочемо висловити нашу щиру подяку всім за так численну участь у похоронних відправах, за вислови співчуття, усні та письмові, за всі добрі діла і поміч в найтяжчу нам хвилину відходу нашої дорогої Лариси у Вічність.

Ми невимовно вдячні Всечеснішому Отцеві Бернардові Панчукові – парохові Церкви св. Юра в Нью Йорку за відправу усіх похоронних чинів: Панахеди, св. Служби Божої, за зворушливу проповідь та відпровадження нашої Лариски на місце Вічного спочинку.

В пам'ять нашої дорогої Ларисочки були відправлені Поминальні Служби: у Львові, Луцьку і Києві, за що сердечно дякуємо родині та друзям в Україні.

Куреневі Перші Стежі за відправу в УКУ у Львові. В Нью-Йорку: І.Черникові з родиною, Л і О Глутам, Л і Я Федунам, О і Б Кузишинам, Т і А Ластовецьким, Марії й Орисі Войціцким, О і О Лопатинським, С Войціцкі, Н і С Войціцким, С і Т Геврикам, Н і Н Шустам, Я і Л Магунам.

Щиро дякуємо за квіти: Українському Музееві; тетам: Наді Цьолко з Кукою, Тарасом, Яремою і Кеті; Наталці Титлі з Маком , Надійкою, Нестором, Ліндою, Адріяною, Крістофером, Нюнею, Марком; Софійці і вуйкови Титові Геврикам з Адріяном, Адріяною, Романом, Олесем і Мішел; Вірі Гриценко з Юрком, Христею і Славком; Христині Ференцевич з Яринкою, Адріяном,Тарасом і Ксенею; вуйкові Романові Ференцевичові; родинам Яремі та Ніні Бачинським; Лілі та Юліянові Квасницям; товаришкам: Raluca Dumitru, та Ціпці (Хризанті) Гуглевич.

Особливо дякуємо моїм дорогим сестрам-тетам Наді, Наталці, Софійці та Вірі й їхнім родинам Цьолкам, Титлам, Геврикам і Гриценкам за розради та допомогу. Дякуємо сестрінці Наталці Гринюк, та сестрінкам Маковi Титлі , Адріянові Геврикові та Олесеві Геврикові за допомогу в ліквідації помешкання. Щира подяка Светляні Свінціцкі – найліпші товаришці Лариски за надзвичайне вирозуміння та розраду. За велику і щиру допомогу дякуємо Geri Osborn (Director, Research Administration UNC), Bill & Fiona Ross, Ovidiu & Anca Lipan, Dina Zurba & Den Casella; Romana Labrosse.

Надзвичайно вдячні Dr. Bill Snider (Director of UNC Neuroscience Center), Dr. Terry Magnuson (Chair of Genetics & Vice Dean of UNC School of Medicine), Dr. Frank Costantini (Prof. of Genetics & Development, Columbia University Medical Center), Dr. Glenn, Matsushima (Department of Microbiology, UNC) & Mrs. Deborah Matsushima; Dr. Eva S.Anton (Department of Cell Biology & Physiology, UNC), D. Matthew Fagan з Texas, і всім олюбленим студентам Лариски, Amelia Bachleda, Whitney Heavner, Lee Langer, Tessa Crowl, Daniela Matsushima, які приїхали з університету UNC на похоронні відправи. Також дякуємо її товаришці Kathy O'Neil з Boston.

Вдячні усім промовцям приятелям Лариски, які виступили з прощальним словом на Панахиді і Тризні. Промовляли: Марія Шуст (директор Українського Музею); Люба Волинець(куратор народного мистецтва УМ); Dr. Bill Snider; Dr. Frank Costantini; Світляна Войціцка; Dr. Peter van Alfen; Студенти з UNC, Whitney Heayner, Daniela Matsushima; п. Ярослав Федун, проф. Тарас Гунчак та сестрінок Нестор Титла.

Невимовно вдячні University of North Carolina, Dr. Fernando Pardo Manuel de Villena (Dep. of Genetics, UNC), Dr. Bill Snider, Dr. Terry Magnuson, та дорогим студентам з Лариски лабораторії за створення The Larysa Pevny Memorial Fund в UNC, організацію „Меморіального вечора " в пам'ять Лариски, та за видання пропам'ятної книжки. На вечорі промовляли: Dr. Fernando Pardo Manuel de Villena, Dr. Bill Snider, Dr. Terry Magnuson, Dr. Brigid Hogan (Chair of Cell Biology at Duke), Dr. Blanche Capel (Professot of Cell Biology at Duke), Dr. Anthony LaMantia (Director of George Washington University Institute for Neuroscience), Dr. Franck Polleux (Professor, Scripps Institute and UCSD), Amelia Bachleda (Graduate Student, Pevny Lab), Whitney Heavner (Graduate Student, Pevny Lab), Dr. Olena Taranova (Post Doctoral Fellow, UNC), Dr. Olenka Pevny (Chair, Department of Art & Art History University of Richmond).

Наша особлива подяка редакторові Ukrainian Weekly Ромі Гадзевич за поміщення допису в пам'ять Лариски.; та журналові Cell Stem Cell 12 за поміщення посмертної згадки - Larysa Pevny, PH.D., 1965-2112;(Marysia Placzek and E.S.Anton),та D. Matthew Fagan за зібрання в книжку Лариски дослідно-наукових праць.

Усім щиро дякуємо за молитви та пожертви на добродійні цілі. Хай Всемогучий Господь винагородить Вас усіх своїми щедрими ласками.

З вдячністю

мама	- Христина
сестра	- Оленка
брат	- Тарас з дружиною Марією та маленькою Софійкою

В пам'ять нашої дорогої Ларисочки зложили пожертви:
На видання Лариски дослідних наукових праць
1,000 Геньо Никифоряк
500 Люба і Ярослав Федуни; Марічка Нікифоряк-Nona, Родина Певних
$2,500,00

На Український Музей в Нью Йорку
250 Лідія і Богдан Гайдучки
200 д-р Володимр і Нуся Рак; проф. Роман і Зірка Воронки
100 Богданна Титла; Марія Шуст
50 Анна Бойчук; Люба Фірчук; Марія Бакалець
$1,000.00

На Український Католицький Університет у Львові
$1,000 Pevny Family
$650 Clare Martinez-Wise and members of the Lovell-Badge Laboratory, London, UK.
$500 Scott Zeitlin and Jeh-Ping Liu, Charlottesville, VA; Luba Wyznykyj, San Francisco, CA
$300 Jurij Bilyk, Huntington Valley, PA; Nadia Ciolko, Hasbrouck Heights, NJ
$250 Adrian B. and Adrienne Hewryk, New York, NY; Pfizer Foundation Matching Gift Program (Taras Sochan), Princeton, NJ; Neonila C. Sochan, Morristown, NJ; Taras Sochan, Morristown, NJ
$220 University of North Carolina Faculty, Durham, NC
$200 Ariel Avillion, Mountain View, CA; Theresa Ben, Silver Spring, MD; Phillip Bodrock and Yarynka Turko, Cambridge, MA; Romana Labrosse, Marlboro, NJ; Glenn and Deborah Matsushima, Durham, NC; Markiyan J. and Natalie Tytla, Hasbrouck Heights, NJ
$194 University of Richmond, VA
$150 Anne-Gaelle Borycki, Derby, UK; Taras and Olga Hunczak, Chatham, NJ; Orest and Daria Temnycky, Clifton, NJ
$100 Daria Bajko, Astoria, NY; Lazlo J. Beh and Julia Verholantsev, Philadelphia, PA; Deborah Chapman, Pittsburgh, PA; Rostyslav L. and Marta Chomiak, Washington, DC; Jaroslaw and Katria Czerwoniak, Little Falls, NJ; Elizabeth Dunn, Waltham, MA; Jaroslaw and Luba Fedun, Clifton, NJ; Natalia L. Fedun-Woiciskyj, Wayne, NJ; Chrystyna Ferencevych, Jersey City, NJ; Roman Ferencevych, Alexandria, VA; Ihor and Natalie Gawdiak, Columbia, MD; Judith K. Guibert, Hillsborough, NC; Mykola Haliv, New York, NY; Roman A. Hawrylak and Maria Tershakovets, New York, NY; Vera Hrycenko, Everett, MA; Christine Karpevych, New York, NY; Bohdan and Oksana Kuzyszyn, Fords, NJ; Catherine Leonard, Stone Ridge, NY; Ihor and Olha S. Lewicky, Mt. Kisco, NY; Ovidiu Z and Anca C. Lipan, Richmond, VA; Oksana Lobachevsky, Somerset, NJ; Daria Mehrle, New York, NY; Myron and Christine Melnyk, New Haven, CT; Thomas and Rosann Petes, Chapel Hill, NC; Wolodymyr Procyk, Astoria, NY; Yaroslawa P. Rubel, New York, NY; Maria Skaskiw, Mt. Airy, PA; Adrianna Slyz, UK; Wolodymyr and Bohdanna Slyz, Woodside, NY; Rachel L. Starry, Woodbridge, VA; Marco, Genee, and Natalia Surzenko, Brookline, MA; Adrian J. and Yaryna N. Ferencevych, Arlington, VA
$50 Michael Bochno, Toronto, ON; Teresa Borras, Chapel Hill, NC; Saj Chavala, Durham, NC; George Krawciw and Oksana Dragan, Annandab, VA; Myrosia Dragan-Hankewycz, Dobbs Ferry, NY; Andrew and Natalie Fedoriw, Durham, NC; Taras S. and Ksenia Ferencevych, Cornwall Hudson, NY; Anastazia Hirniak, New York, NY; Olga Kobziar, Hunter, NY; George Lewycky, Philadelphia, PA; John and Yaroslawa Luchechko, Jersey City, NJ; Volodymyr and Anna Safian, New York, NY; Stefania Semuschak, Woodside, NY; Gary M. Shapiro, Richmond, VA; Natalie Sonevytsky, New York, NY; Jaroslawa Stasiuk, Lexington, NY; Andrew A. and Sophia O. Tytla, Metuchen, NJ; Iryna Werbyckyj, Woodside, NY; Lubomyr and Larysa Zielyk, New York, NY; Sofia Zielyk, New York, NY
$30 Andrew Leshchyshyn and Lada Onyshkevych, Columbia, MD
$25 Victoria K. G. Bryson, Chapel Hill, NC; Polina Danshila, Chapel Hill, NC; Oresta Fedyniak, Chicago, IL; David and Marjorie Leary, Richmond, VA
$20 Jaroslaw and Lidia Chernyk, New York, NY; Lee Frank Langer, Chapel Hill, NC.
$10,684.00

Ділимося сумною вісткою, що 4 вересня 2013 року в Рочестері, Ню-Йорк, відійшла у вічність наша найдорожча Дружина, Мама і Бабуся

св. п.

Анна Ґалуґа

У глибокому смутку залишилися:

чоловік	- Любомир Ґалуґа
діти	- Христя Лупійчук, Юрко Ґалуґа, Славко Ґалуґа з дружиною Данею, Марта Шифер з чоловіком Франком
внуки	- Маркус, Софія і Андрея Шифер
сестри	- Марія Лещишин, Анастазія Шкільник з чоловіком Джимом Кінґгамом

пожертви в пам'ять Покійної можна складати на:
Ukrainian Catholic Education Foundation
2247 W Chicago Ave., Chicago, IL 60622
773-235-8462 • www.ucef.org.

Вічна Їй пам'ять!

Шановні читачі!
Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!